

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ของการวินิจฉัยร้อยกรองรูปแบบใหม่กับการเขียน เชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ชื่อและนามสกุลผู้วิจัย	นายดำรง ญาณจันทร์
แขนงวิชา	หลักสูตรและการสอน
สาขาวิชา	ศึกษาศาสตร์
คณะอาจารย์ที่ปรึกษา	๑. รองศาสตราจารย์ศรีสุดา จริยากุล ๒. รองศาสตราจารย์ ดร.ศศิภาณุจน์ ทวีสุวรรณ ๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมคิด พรหมจ้อย
ปีการศึกษา	๒๕๖๘

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านวินิจฉัยร้อยกรองรูปแบบใหม่ ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทั้งสองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 149 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือวิจัยเป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านวินิจฉัยร้อยกรองรูปแบบใหม่ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผ่านการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา และการใช้ภาษาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 ท่าน มีค่าความเที่ยง 0.83 และ 0.90 ผู้วิจัยตรวจและรวบรวมข้อมูลจากผลการสอบที่ครูผู้สอนเป็นผู้สอบ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่ามัธยฐาน เลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยใช้ t-test

ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านวินิจฉัยร้อยกรองรูปแบบใหม่ และผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำ และผลสัมฤทธิ์ทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Title : The Relationship of Critical Reading in New Poetry and Creative Writing of Mathayomsuksa Five Students in Ayutthaya Province

By : Mr. Damrong Yanachan

Degree : Master of Education

Major Field : Curriculum and Instruction

School of : Educational Studies

Thesis Advisors : 1. Associate Professor Srisuda Chariyakul
2. Associate Professor Dr. Sasikarn Tawisuwan
3. Assistant Professor Dr. Somkid Promjouy

Academic Year : 1995

Abstract

The purposes of this research were to study 1)the achievement in New Poetry critical reading 2)the achievement in creative writing and the 3)relationship between both achievements of Mathayomsuksa Five students in secondary schools under control of the Department of General Education in Ayutthaya province. The samples of this study were 149 Mathayomsuksa Five students selected by stratified random sampling technique. The instruments used in this research were the achievement tests of New Poetry critical reading and creative writing which were developed by the researcher and approved the content validity and language used by seven specialists. The reliability of the tests were .83 and .90. The tests were given to the students by the teachers and marked by the researcher. The collected data were analyzed by mean score, standard deviation, percentage, Pearson's product moment correlation and t-test.

The results of the research revealed that the students' achievement in New Poetry critical reading and in creative writing were at a low level. However, there was a positive relationship between both achievements at 0.05 level of significance.

Key Words   New Poetry   Critical Reading   Creative Writing

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความรู้อย่างยิ่งจากคณะอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ศรีสุตา จรรย์กุล รองศาสตราจารย์ ดร.ศศิภาณูจน์ ทวีสุวรรณ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมคิด พรหมจ้อย ซึ่งทั้งสามท่านได้กรุณาให้คำแนะนำ ติดตาม ดูแล และ ตรวจแก้ไขให้ ด้วยความเอาใจใส่ และเมตตาต่อผู้วิจัยอย่างดียิ่งมาโดยตลอด ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาตรวจ แก้ไข และให้คำแนะนำ ในการจัดทำ และ หาคูณภาพเครื่องมือวิจัย รวมทั้งได้ให้คำแนะนำต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการ ท่านผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ท่านหัวหน้า หมวดและครูอาจารย์ในหมวดวิชาภาษาไทย โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์ โรงเรียนอยุธยาธรรม โรงเรียนบางปะหัน โรงเรียนเสนา "เสนาประสิทธิ์" โรงเรียนนวมหาราช "ประชานิมิต" ที่ให้ความร่วมมือ และสนับสนุน ในการหาประสิทธิภาพ เครื่องมือวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณอาจารย์วัฒนา ธาราจันทร์ ที่ให้ความกรุณาเป็นพิเศษในการพัฒนา เครื่องมือวิจัย

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษามัคคศึกษา และเจ้าหน้าที่สำนักบรรณสารสนเทศทุกคน ที่ให้กำลังใจ สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยด้วยดี

ขอบพระคุณ แม่ พี่ ๆ และญาติทุกคนที่ให้ความอนุเคราะห์อย่างดียิ่ง และเป็นกำลังใจที่สำคัญสำหรับผู้วิจัยตลอดมา

ขอบคุณภรรยา และขอขมาใจลูก ๆ ที่ให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือ และเสียสละ หลาย ๆ อย่าง เพื่อความสำเร็จของผู้วิจัย

ดำรง ญาณจันทร์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญตาราง	ฉ
ตารางผนวก	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	4
นิยามศัพท์	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	
ความหมายและลำดับขั้นของการอ่านวินิจฉัย	6
ความหมาย ลักษณะ และประเภทของร้อยกรองรูปแบบใหม่	9
ความหมายและลักษณะของการเขียนเชิงสร้างสรรค์	15
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการอ่านกับการเขียน	17
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านวินิจฉัยและการเขียน	
เชิงสร้างสรรค์	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของการอ่านวินิจฉัยและ	
การเขียนเชิงสร้างสรรค์	26
บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	29
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	30
วิธีดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล	32
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	32
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปการวิจัย	39
อภิปรายผล	40
ข้อเสนอแนะ	43
บรรณานุกรม	44
ภาคผนวก	
ก. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	52
ข. สำเนาหนังสือขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ	54
ค. เครื่องมือวิจัย	56
ประวัติผู้วิจัย	81

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละของคะแนนจากแบบทดสอบการอ่านวินิจฉัยสารร้อยกรองรูปแบบใหม่ แยกตามรูปแบบของร้อยกรอง	36
2. ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละของคะแนนจากแบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ แยกตามประเภทความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์	37
3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของผลสัมฤทธิ์ในการวินิจฉัยสารร้อยกรองรูปแบบใหม่ กับผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน แยกตามรูปแบบของร้อยกรอง และผลการทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	38
ตารางผนวกที่	หน้า
1. จุดประสงค์ พฤติกรรมที่ต้องการวัด และจำนวนข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านวินิจฉัยสารร้อยกรองรูปแบบใหม่	58
2. จุดประสงค์ พฤติกรรมที่ต้องการวัด และจำนวนข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนเชิงสร้างสรรค์	60
3. ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ และค่าความเที่ยงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านวินิจฉัยสารร้อยกรองรูปแบบใหม่	61
4. ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ และค่าความเที่ยงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนเชิงสร้างสรรค์	62
5. เกณฑ์การพิจารณาและการประเมินคุณภาพการเขียนเชิงสร้างสรรค์	64

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความคิดสร้างสรรค์ เป็นคำที่มีความหมายให้ความรู้สึกในทางบวก เพราะความคิดสร้างสรรค์เป็นคุณลักษณะหนึ่งที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่พัฒนาและเจริญงอกงาม เป็นคุณลักษณะพิเศษสำหรับมนุษย์ ดังที่ ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา (2537: 91-93) ได้กล่าวไว้ว่า

ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถทางการใช้สมองในระดับสูงสุดของมนุษย์ นับว่าเป็นสมบัติพิเศษ หรือพรสวรรค์ที่ธรรมชาติประทานมาให้ใช้ประโยชน์ตนเองเดียวกับที่ธรรมชาติได้สร้างความเป็นมนุษย์ของเราไว้อย่างสลับซับซ้อนประณีตบรรจง... เป็นปัจจัยหลักของมนุษย์ในการพัฒนาตนเอง และสังคมให้ดำรงอยู่และเจริญก้าวหน้าต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง

นอกจากความคิดสร้างสรรค์จะเป็นคุณลักษณะพิเศษอันมีค่าสำหรับมนุษย์ดังกล่าวแล้ว ความคิดสร้างสรรค์ยังเป็นสิ่งที่สามารถปลูกฝังและพัฒนาได้ ดังจะเห็นได้จากการที่หลักสูตรการศึกษาทุกระดับมุ่งที่จะให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์นั้นเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ได้มีระบุไว้ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างชัดเจนว่า ต้องการให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ดังเช่น หลักสูตรปัจจุบัน คือ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ได้กำหนดไว้ในจุดหมายข้อที่ 6 (กรมวิชาการ 2535: 1) ว่า ต้องการให้ผู้เรียน "มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสามารถแนะนำแนวทาง หรือวิธีการใหม่ ๆ ไปใช้ในการพัฒนาชุมชนของตน" และในกลุ่มวิชาภาษาไทย หลักสูตรฉบับนี้ก็ได้มุ่งหวังที่จะให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และตระหนักในคุณค่าของวรรณกรรมที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์นั้น โดยได้กำหนดไว้ในจุดประสงค์ข้อที่ 4 และข้อที่ 6 (กรมวิชาการ 2535: 9) ว่า "เพื่อใ้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน และมีรสนิยมในการเลือกอ่านหนังสือ" และ "เพื่อให้ตระหนักในคุณค่าของวรรณคดีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม และที่สร้างสรรค์ขึ้นในปัจจุบัน"

จากที่กล่าวมาข้างต้นนี้จะเห็นว่า ความคิดสร้างสรรค์ เป็นคุณลักษณะพิเศษที่มีคุณค่าสำหรับมนุษย์ เป็นสิ่งที่หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายฉบับปัจจุบันมุ่งหวังที่จะให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน อีกทั้งยังคาดหวังว่า การเรียนการสอนวิชาภาษาไทยสามารถทำให้นักเรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้

วรรณกรรมประเภทร้อยกรอง จัดเป็นงานเขียนสร้างสรรค์ชนิดหนึ่ง (สุจริต เพียรชอบ 2537: 249) ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญสองประการ ได้แก่ รสของคำและรสของความ รสของคำหมายถึงคุณค่าทางด้านเสียงอันไพเราะของถ้อยคำอันเกิดจากการกำหนดจังหวะ ลีลา และเสียงสัมผัสต่าง ๆ ส่วนรสของความหมายถึง คุณค่าทางด้านเนื้อหาของเรื่อง ความหมาย รวมถึงกลวิธีการนำเสนอ การเปรียบเทียบ และแนวคิดคติธรรม

วรรณกรรมร้อยกรอง จัดเป็นงานเขียนประเภทหนึ่งที่เกิดจากความคิดในเชิงสร้างสรรค์ ร้อยกรองรูปแบบใหม่ เป็นวรรณกรรมที่ มุ่งเน้นรสของความมากกว่ารสของคำ (เรีนฤทัย สัจจพันธุ์ 2533: 491) โดยเน้นเนื้อหาความคิดที่แปลกใหม่และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และเป็นวรรณกรรมที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวัยรุ่น ดังที่ ทศนา สลัดยะนันท์ (2534: 102) ได้ศึกษาเรื่อง วรรณกรรมซึ่งตอบสนองความต้องการของวัยรุ่น โดยได้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในภาคเหนือ จำนวน 8 โรงเรียน มีข้อค้นพบที่น่าสนใจประการหนึ่งว่า

ชนิดของบทกวีที่ชอบอ่านเปลี่ยนไปตามช่วงอายุ คือในช่วงอายุ 13 ปี กลุ่มตัวอย่างทั้งชายและหญิงชอบอ่านวรรณคดีร้อยกรองมากที่สุด แล้วค่อย ๆ ลดความนิยมลงจนเป็นชอบน้อยที่สุดเมื่ออายุ 18 ปี ส่วนกลอนเปล่าในช่วง อายุ 13 ปี ได้รับความนิยมน้อยกว่าวรรณคดีร้อยกรอง แต่ในช่วงอายุ 15 ปี วัยรุ่นชายชอบอ่านมากพอ ๆ กับวรรณคดีร้อยกรอง ส่วนวัยรุ่นหญิงชอบอ่านมากกว่าวรรณคดีร้อยกรองอย่างเห็นได้ชัดเจน ได้รับความนิยมในการอ่านวรรณคดีทั้ง 3 ชนิด ลดลงในระดับอายุ 18 ปี

ข้อค้นพบข้างต้นนี้ สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน ที่ปรากฏว่า ในนิตยสารสำหรับวัยรุ่น และนิตยสารทั่วไป จะมีวรรณกรรมประเภทร้อยกรองรูปแบบใหม่อยู่ด้วยเกือบทุกฉบับ อีกทั้งยังปรากฏว่า วรรณกรรมร้อยกรองรูปแบบใหม่เป็นที่สนใจของผู้่านอย่างกว้างขวาง โดยจะเห็นได้จากการที่หนังสือประเภทวรรณกรรมร้อยกรองรูปแบบใหม่มีการพิมพ์จำหน่ายอย่างต่อเนื่อง และมีเป็นจำนวนมาก เช่น "คนไม่มีสมอง" (วสันต์ สิทธิเขต 2527) "ป่าใบไม้ไหว : บทกวีแห่งความรัก" (ศิศิระ 2528) "จะติดปีกผีเสื้อโอบนินโบ" (ปะการัง 2529) "ถนนแห่งสันติภาพ" (พิบูลย์ศักดิ์ ละครพล 2531) "สร้อยสันติภาพ" (สิวกานท์ บhumสุดิ 2532) เป็นต้น และที่น่าสนใจอย่างยิ่งคือ มีวรรณกรรมที่เป็นร้อยกรองรูปแบบใหม่ได้รับรางวัลระดับนานาชาติ นั่นคือ "มีอนันสีขาว" (ศักดิ์ศิริ มีสมสืบ 2531) ได้รับรางวัลซีไรท์เมื่อปี พ.ศ. 2535 (เมธี 2535: 26-34)

จากที่กล่าวมานี้จะเห็นว่า มีวรรณกรรมร้อยกรองรูปแบบใหม่ที่มีคุณค่า เป็นบทกวีที่นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาชอบอ่าน แต่จากการที่ผู้วิจัยได้สำรวจรูปแบบของวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือแบบเรียนปัจจุบันที่ใช้ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นทั้ง 3 ระดับชั้น คือ หนังสือเรียนชุด ทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1 เล่ม 2 เล่ม 3 ซึ่งเป็นหนังสือแบบเรียนของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2 และ 3 ตามลำดับ และในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ระดับชั้น คือ หนังสือเรียนวรรณวิจักขณ์ เล่ม 1 และ 2 หนังสือเรียนชุดทักษะพัฒนาเล่ม 1 และ 2 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5 ตามลำดับ และหนังสือเรียนภาษาพิจารณ์ เล่ม 1 และ 2 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า หนังสือแบบเรียนภาษาไทยของนักเรียนระดับ

มัธยมศึกษาทุกระดับชั้นมีหรือกรองสั้น ๆ ที่มีลักษณะของร้อยกรองปัจจุบันหรือร้อยกรองสมัยใหม่ (ปราณี เพชรแก้ว 2525: 34) อยู่ด้วย แต่รูปแบบของร้อยกรองก็ยังคงเป็นรูปแบบเดิม คือ โคลง ฉันท์ กาพย์ หรือกลอน ไม่พบว่า มีวรรณกรรมที่มีรูปแบบเป็นร้อยกรองรูปแบบใหม่อยู่ในแบบเรียนปัจจุบันของนักเรียนไม่ว่าในระดับชั้นใด

จากสภาพการณ์ และปัญหาดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นคุณลักษณะที่มีค่าที่หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายปัจจุบันมุ่งหวังที่จะให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน และหลักสูตรยังคาดหวังว่า การเรียนการสอนวิชาภาษาไทยจะช่วยปลูกฝังและพัฒนาคุณลักษณะนี้ได้ ร้อยกรองรูปแบบใหม่เป็นวรรณกรรมที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ เป็นที่นิยมของบุคคลโดยทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ช่วงอายุ 13-17 ปี แต่ไม่ปรากฏว่า มีร้อยกรองรูปแบบใหม่อยู่ในแบบเรียนของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ไม่ว่าในระดับชั้นใด จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจที่จะศึกษาว่า วรรณกรรมร้อยกรองรูปแบบใหม่ซึ่งเกิดจากความคิดสร้างสรรค์นั้น จะมีความสัมพันธ์กับความสามารถทางภาษาด้านอื่น ๆ อย่างไรหรือไม่ จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ของการอ่านวินิจฉัยสารร้อยกรองรูปแบบใหม่กับการเขียนเชิงสร้างสรรค์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านวินิจฉัยสารร้อยกรองรูปแบบใหม่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ในการอ่านวินิจฉัยสารร้อยกรองรูปแบบใหม่กับผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
  - 1.1 ประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 19 โรงเรียน จำนวน 1,594 คน
  - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 149 คน ใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นจากโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กอย่างละ 1 โรงเรียน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น คือ คะแนนผลสัมฤทธิ์ในการอ่านวินิจสารร้อยกรองรูปแบบใหม่

2.2 ตัวแปรตาม คือ คะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ประเด็นปัญหาการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดประเด็นปัญหาการวิจัย ดังนี้

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านวินิจสารร้อยกรองรูปแบบใหม่ จะมีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วยหรือไม่

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ ดังนี้

ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านวินิจสารร้อยกรองรูปแบบใหม่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

นิยามศัพท์

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ศัพท์บางคำในความหมายและขอบเขตจำกัด ดังนี้ การวินิจสาร หมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านสามารถพิจารณาองค์ประกอบของเรื่อง ที่อ่านแล้วสามารถระบุ เจตนาของผู้เขียน คุณค่าสาระ และสาระสำคัญของเรื่องได้

ร้อยกรองรูปแบบใหม่ หมายถึง งานเขียนหรือวรรณกรรมไทยที่มีรูปแบบต่างจาก โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน หรือร่าย ตามรูปแบบเดิม แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. กลอนเปล่า หมายถึงร้อยกรองรูปแบบใหม่ที่มีการผสมผสานของ ร้อยแก้วกับร้อยกรอง

2. วรรณรูป หมายถึงร้อยกรองรูปแบบใหม่ที่มีการผสมผสานของ ถ้อยคำกับรูปภาพ

3. ฉันท์ลักษณะประยุกต์ หมายถึงร้อยกรองรูปแบบใหม่ที่มีลักษณะของ ฉันท์ลักษณะคล้ายคลึงกับร้อยกรองรูปแบบเดิม หรือประยุกต์จากเพลงพื้นเมือง

การเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การถ่ายทอด ความคิด ความเห็น อารมณ์ ความรู้สึก หรือจินตนาการ ออกมาเป็นตัวอักษร ถ้อยคำ หรือเรื่องราวที่มีลักษณะ 3 ประการ ดังนี้

1. มีความริเริ่ม แปลกใหม่
2. มีความประณีต ใช้ภาษาได้ดี เหมาะสมกับเนื้อหาและรูปแบบ
3. มีคุณค่า มีสาระประโยชน์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ในการวิจัยครั้งนี้จะได้รับประโยชน์ ดังนี้

1. ได้ทราบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านวินิจสารร้อยกรองรูปแบบใหม่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
2. ได้ทราบผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
3. ได้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ในการอ่านวินิจสารร้อยกรองรูปแบบใหม่กับผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ความหมายและลำดับขั้นของการอ่านวินิจสาร
2. ความหมาย ลักษณะ และประเภทของร้อยกรองรูปแบบใหม่
3. ความหมายและลักษณะของการเขียนเชิงสร้างสรรค์
4. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการอ่านกับการเขียน
5. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านวินิจสาร และการเขียนเชิงสร้างสรรค์
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของการอ่านวินิจสารและการเขียนเชิงสร้างสรรค์

1. ความหมายและลำดับขั้นของการอ่านวินิจสาร

1.1 ความหมายของการอ่านวินิจสาร

มีผู้ให้นิยามของการวินิจสาร หรือการอ่านวินิจสารไว้ต่างกันอยู่บ้าง แต่ได้อธิบายความหมายของการอ่านวินิจสารไว้สอดคล้องกัน ดังนี้

ธิดา โมสิกรัตน์ (2533: 566) ได้นิยามการวินิจสารว่า "วินิจสาร คือ การตีความ ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษว่า Interpretation มีความหมายตามอรรถ หรือความหมายตรงกับตัวศัพท์ว่าตรวจตรา พิจารณาเรื่องราว อันเป็นความหมายที่ผู้เขียนประสงค์จะส่งมาให้ผู้อ่าน" ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ กาญจนา วิชญาบกรณ์ (2534: 155) ที่ได้กล่าวถึงการอ่านวินิจสารว่าเป็นการอ่านขั้นสูงต่อจากขั้นจับใจความและขั้นวิเคราะห์ โดยได้อธิบายว่า "ขั้นตีความวินิจสาร เป็นขั้นที่นำสาระสำคัญจากส่วนประกอบต่าง ๆ ที่พบในขั้นวิเคราะห์มาถ้อยแถลง และไตร่ตรองอย่างมีวิจารณญาณว่า สาระสำคัญที่สุดของเรื่องคืออะไร และสารรอง ๆ ที่แสดงแทรกซ้อนอยู่คืออะไร" และกรมวิชาการ (2536: 138-139) ได้กล่าวถึงการอ่านวินิจสารว่า เป็นการอ่านที่มุ่งถึงผลที่ผู้อ่านได้รับจากการอ่านเป็นสำคัญ โดยกล่าวว่า "การเสาะแสวงหาตอบหรือพยายามตอบตัวเราเองว่า เราได้รับความรู้อะไร รับทราบความคิดเห็นอะไร รับความรู้สึกอะไร เหตุการณ์ทั้งหมดนี้ รวมเป็นกระบวนการที่เรียกเป็นศัพท์วิชาการว่า การวินิจสาร"

จากที่กล่าวมานี้อาจสรุปความหมายของการอ่านวินิจสารได้ว่า การอ่านวินิจสารหมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านพิจารณาองค์ประกอบของเรื่องที่อ่านแล้ว สามารถระบุเจตนาของผู้เขียน คุณค่าสาระ สาระสำคัญและสารรองของเรื่องที่อ่านได้

1.2 ลำดับขั้นของการอ่านวิจารณ์

มีผู้กล่าวถึงลำดับขั้นของการอ่านวิจารณ์ไว้สอดคล้องกันว่า การอ่านวิจารณ์เป็นการอ่านขั้นสูง การที่ผู้อ่านจะสามารถวิจารณ์ได้นั้น ต้องอาศัยการวิเคราะห์เป็นพื้นฐาน ดังที่ ธิดา โมสิกรัตน์ (2533: 566) ได้กล่าวถึงพื้นฐานของการอ่านวิจารณ์ว่า ต้องอาศัยการวิเคราะห์ การใคร่ครวญ และการประเมินค่าไว้ ดังนี้

พื้นฐานการอ่านที่สำคัญซึ่งจักนำไปสู่การอ่านวิจารณ์ได้ก็คือ การอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณ อันเป็นการอ่านที่ผู้อ่านจะต้องใช้ความคิด วิเคราะห์ ใคร่ครวญ และประเมินได้ว่า ข้อความหรือเรื่องที่อ่านนั้น สิ่งใดเป็นใจความสำคัญ สิ่งใดเป็นความประกอบ และสามารถแยกข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็นของผู้เขียนเสนอแก่ผู้อ่านรวมทั้งประเมินได้ว่า ผู้เขียนสื่อสารได้ตามที่ต้องการหรือไม่

ดัลล์แมน (Dallman) และคณะ (อ้างถึงใน สุวรรณ รัตนธรรมเมธี 2533: 6) ได้จัดลำดับความเข้าใจในการอ่านไว้ 3 ระดับ โดยเรียงจากระดับพื้นฐานไปสู่ระดับสูงคือ 1.ระดับความเข้าใจขั้นข้อเท็จจริง (Factual level or Literal level) คือ เข้าใจเรื่องที่อ่านตามตัวหนังสือที่เขียนไว้ 2.ระดับความเข้าใจขั้นตีความ (Interpretation reading level) คือ เข้าใจโดยอาศัยการสรุปความ ตีความ และแปลความจากเรื่องที่อ่าน และ 3.ระดับความเข้าใจขั้นประเมินค่า หรือการอ่านขั้นวิจารณ์ (Evaluation level or Critical reading level) คือ การอ่านที่อาศัยความรู้ และประสบการณ์มาประเมินค่า ช่วยพิจารณา ตัดสิน วิจัยเรื่องราวได้อีกต่อหนึ่ง การจัดลำดับดังกล่าว คล้ายที่ กาญจนา วิชญาปกรณ์ (2534: 155) ได้เสนอลำดับขั้นในการวิจารณ์ไว้ 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นจับความ อ่านเพื่อจับความประเด็นสำคัญของเรื่อง ตลอดจนผลความรองของเรื่องว่ามีประเด็น ส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง ส่วนใดเป็นอารมณ์ ความรู้สึก หรือทัศนคติของผู้เขียน

2. ขั้นวิเคราะห์ ก็คือขั้นแยกแยะด้านองค์ประกอบ กลวิธีในการเสนอผลงานขั้นนั้น ๆ ออกมา เพื่อเป็นบันไดไปสู่การสังเคราะห์สาร ตามขั้นตอนการวิเคราะห์ข้างต้นมาแล้วนั่นเอง

3. ขั้นตีความวิจารณ์ เป็นขั้นที่เห็นสาระสำคัญจากส่วนประกอบต่าง ๆ ที่พบในขั้นวิเคราะห์มาถ่วงถอย และไตร่ตรองอย่างมีวิจาร์ณญาณว่า สาระสำคัญที่สุดของเรื่องคืออะไร และสารรอง ๆ ที่แสดงแทรกซ่อนอยู่คืออะไร

กรมวิชาการ (2536: 138-139) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการวิจารณ์ไว้ว่า การอ่านวิจารณ์เป็นขั้นที่ต่อจากการวิเคราะห์สารโดยให้รายละเอียดในแต่ละขั้นไว้ ดังนี้

การวิเคราะห์สาร อาจแบ่งได้เป็นขั้น ๆ ดังนี้

1. มองดูว่างานประพันธ์นั้น ๆ ใช้รูปแบบใด รูปแบบอาจเป็นนิทานเรื่องยาวซึ่งเขียนเป็นร้อยแก้วหรือร้อยกรองก็ได้ อาจเป็นบทละครฯ หรือบทละครพูด อาจเป็นนวนิยาย หรือเรื่องสั้น อาจเป็นนิราศ หรือลิลิต หรืออาจเป็นบทความในหนังสือพิมพ์หรือเป็นบทความที่ได้ออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียง แล้วมีผู้พิมพ์ซ้ำพิมพ์ไว้ ฯลฯ

2. แยกเนื้อเรื่องออกเป็นส่วน ๆ ให้เห็นว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร

3. แยกพิจารณาแต่ละส่วนให้ละเอียดลงไปว่า ประกอบกันอย่างไร หรือประกอบด้วยอะไรบ้าง

4. พิจารณาให้เห็นว่า ผู้เขียนใช้กลวิธีอย่างไรในการนำเสนอเรื่องนั้น ๆ เมื่อทบทวนทั้ง 4 ชั้นนี้แล้ว ก็ถึงกระบวนการวิจารณ์สาร ซึ่งอาจแบ่งเป็นข้อ ๆ ได้ ดังนี้

1. สืบพบว่า เนื้อความตอนใดเป็นข้อเท็จจริงหรือความรู้ ตอนใดเป็นความคิดเห็นหรือพรรณนา ตอนใดแสดงออกซึ่งอารมณ์หรือความรู้สึก

2. สืบพบว่า ความรู้ พรรณนา อารมณ์หรือความรู้สึกนั้น ผู้เขียนเขียนด้วยเจตนาอะไร หรือต้องการให้ผู้อ่านหรือผู้รับสาร เกิดปฏิกิริยาตอบสนองอย่างไร รวมทั้งผู้เขียนให้แง่คิดต่าง ๆ แก่ผู้อ่านไว้อย่างไรบ้าง

3. พิจารณาเป็นขั้นสุดท้ายว่า สารสำคัญที่สุดของเรื่องนั้น ๆ คืออะไร และสารที่สำคัญรอง ๆ ลงไปคืออะไร

สัทพันธ์ สุกมลสันต์ (2537: 155) ได้กล่าวถึงการวิจัยเกี่ยวกับลำดับชั้นความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของ ฮิล (Hill) ว่า สอดคล้องกับการศึกษาของแอนดริช (Andrich) และ กอดเฟรย์ (Godfrey) ที่พบว่า ลำดับชั้นความเข้าใจในการอ่านเรียงจากต่ำที่สุดไปยังสูงที่สุด คือ การเข้าใจเนื้อหา ความหมายของศัพท์ ด้วยคำ สำนวน โครงเรื่อง กลวิธีการเขียน อารมณ์ แนวคิด และจุดมุ่งหมายของผู้แต่ง ดังนี้

1. การเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านที่ระบุไว้อย่างชัดเจน
2. การเข้าใจเนื้อเรื่องที่ต่อสรุบนัยของข้อความ
3. การสรุปเรื่องที่อ่าน
4. การวินิจฉัยความหมายของศัพท์จากเนื้อเรื่อง
5. การหาความหมายของศัพท์
6. การติดตามโครงเรื่องของเนื้อหาที่อ่าน
7. การระบุวิธีการเขียนของผู้แต่ง
8. การเข้าใจอารมณ์ แนวคิด และจุดมุ่งหมายของผู้แต่ง

จากที่กล่าวมานี้ สรุปได้ว่า การอ่านขั้นวิจารณ์สารเป็นการอ่านขั้นสูงที่มุ่งพิจารณาองค์ประกอบ เจตนาของผู้เขียน และค้นหาสารสำคัญที่สุด กับสารสำคัญรอง ๆ ลงไปของเรื่อง โดยการที่จะอ่านวิจารณ์สารได้จะต้องผ่านขั้นตอนของการอ่านวิเคราะห์สารมาก่อน ซึ่งอาจสรุปเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นการวิเคราะห์องค์ประกอบ คือการแยกองค์ประกอบของเรื่องที่อ่านว่า มีรูปแบบ เนื้อหา ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น อารมณ์ ความรู้สึก สำนวนภาษา และการนำเสนออย่างไร

2. ขั้นวิจารณ์สาร คือการ ใ้คร่ครวญ วินิจฉัย และประเมินค่าว่า องค์ประกอบที่วิเคราะห์ได้นั้นถูกต้อง เหมาะสม มีคุณค่าสาระอย่างไร ซึ่งอาจแยกเป็นข้อ ๆ ได้ ดังนี้

- 2.1 ชั้นวิจารณ์องค์ประกอบ
- 2.2 ชั้นระบุเจตนาผู้เขียน
- 2.3 ชั้นประเมินสารสำคัญที่สุด และสารรอง ๆ ของเรื่อง

2. ความหมาย ลักษณะ และประเภทของร้อยกรองรูปแบบใหม่

2.1 ความหมายและลักษณะของร้อยกรอง

การที่จะเข้าใจความหมาย และลักษณะของร้อยกรองรูปแบบใหม่นั้น จำเป็นที่จะต้องรู้จักและเข้าใจความหมายและลักษณะของร้อยกรองหรือร้อยกรองรูปแบบเดิมก่อน ซึ่งคำที่ใช้ในความหมายของ "ร้อยกรอง" มีอยู่หลายคำ (กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ 2527: 830) เช่น กลอน กานท์ สานา กาพย์กลอน คาพย์ประพันธ์ กวีนิพนธ์ เป็นต้น และปัจจุบันนี้มีผู้ใช้คำว่า "ขนบ" ในความหมายเดียวกันด้วย (กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ 2537: 1)

มีผู้ให้ความหมาย และอธิบายลักษณะของร้อยกรองไว้สอดคล้องกัน เช่น พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 (2525: 671) ได้ให้ความหมายของร้อยกรองไว้ว่า "... น. ถ้อยคำที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์" ซึ่งสอดคล้องกับที่ พระยาอนูมานราชชน (2533: 5) ได้ให้ความหมายไว้ว่า "ร้อยกรอง หมายถึงโคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ซึ่งมีถ้อยคำที่นำมาประกอบ ประพันธ์กัน มีขนาดมาตรา เสียงสูงต่ำ หนักเบา และสั้นยาว ตามแบบรูป (pattern) ที่กำหนดไว้..." เช่นเดียวกับ ธิดา โมสิกรัตน์ (2533: 430) ได้ให้ความหมายของร้อยกรองไว้ว่าตนเองเดียวกันว่า "บทร้อยกรองเป็นบทประพันธ์ที่ผู้แต่งพิถีพิถันเลือกใช้ถ้อยคำที่มีเสียงไพเราะ มีความหมายลึกซึ้ง" และได้อธิบายลักษณะของร้อยกรองว่า "บทร้อยกรอง ไม่ว่าจะเป็นโคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย หรือลิลิต ล้วนเป็นคำประพันธ์ที่ผู้แต่งเลือกสรรถ้อยคำมาแต่งได้อย่างงดงาม และถูกแบบแผนบังคับของคำประพันธ์ นับได้ว่า บทร้อยกรองเป็นงานสร้างสรรค์ที่เป็นศิลปะที่มีความงามอยู่ในตัวเอง ซึ่งผู้อ่านสามารถเข้าถึงรสไพเราะของถ้อยคำในบทประพันธ์..."

นอกจากนี้ ธิดา โมสิกรัตน์ (2533: 431) ยังได้กล่าวถึงคุณสมบัติสำคัญของร้อยกรองว่า จะต้องมั่งมีทั้งรสของคำซึ่งหมายถึงความไพเราะทางเสียง และรสของความคือ คุณค่าทางความหมาย และเนื้อหา

จากความหมาย และลักษณะของร้อยกรองดังที่ได้มีผู้กล่าวไว้ข้างต้น อาจสรุปได้ว่าร้อยกรอง คือ วรรณกรรมที่แต่งขึ้นอย่างมีศิลปะตามแบบแผนที่กำหนด หรือที่เรียกว่า "ฉันทลักษณ์" คือ แบบแผนที่กำหนดเป็นข้อบังคับ ซึ่ง กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ (2527: 837-841) ได้รวบรวมไว้ พอสรุปได้ว่า ข้อบังคับต่าง ๆ ของร้อยกรองนั้นมี 8 อย่าง คือ 1. คณะ หมายถึง การจัดหมวดหมู่ การกำหนดจำนวนคำ พยางค์ วรรค บาท และบท 2. สัมผัส หมายถึง เสียงที่คล้องจองกัน ได้แก่ สัมผัสสระ สัมผัสอักษร และสัมผัสใน สัมผัสนอก ซึ่งร้อยกรองทั่วไปจะต้องกำหนดตำแหน่งสัมผัสที่บังคับไว้ 3. คำเป็นคำตาย หมายถึง คำในภาษาที่เสียงพยางค์ปิดหรือเปิด มีกำหนดบังคับในร้อยกรองบางชนิด 4. เสียงวรรณยุกต์ หมายถึงระดับเสียงที่กำหนด ร้อยกรองบางชนิดจะกำหนด บังคับว่า คำในตำแหน่งใด จะต้อง

ใช้ระดับเสียงวรรณยุกต์ใด 5. คำครุหลุ หมายถึง พยางค์ที่ออกเสียงหนัก เบา มีบังคับใน ร้อยกรองประเภทหนึ่ง 6. คำเอก คำโท หมายถึง คำที่มีเครื่องหมายวรรณยุกต์ เอก หรือ โท กำกับอยู่ซึ่งร้อยกรองบางชนิด เช่น โคลงกำหนดบังคับว่า คำตำแหน่งใดบ้างที่จะต้องใช้ คำที่มีวรรณยุกต์เอก หรือ โท 7. คำขึ้นต้นและคำลงท้าย หมายถึง คำที่กำหนดในการขึ้นต้น หรือลงท้ายบทร้อยกรองบางชนิด เช่น สักวา คอกสร้อย เป็นต้น 8. คำสร้อย หมายถึง คำ หรือกลุ่มคำที่เพิ่มความไพเราะ หรือช่วยให้ความในบทร้อยกรองสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ฉันทลักษณ์ หรือข้อบังคับทั้ง 8 อย่างนี้ เป็นข้อบังคับของร้อยกรองไทย ซึ่งแบ่ง ตามรูปแบบเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 5 ประเภท (กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ 2527: 843) คือ โคลง ร่าย กาพย์ ฉันท์ และกลอน แต่ละประเภทจะมีข้อบังคับ หรือฉันทลักษณ์ที่แตกต่างกัน กล่าวโดยสรุป ร้อยกรองคือวรรณกรรมที่แต่งขึ้นอย่างมีศิลปะ ตามข้อบังคับที่กำหนด ไว้แน่นอน มีลักษณะเป็นงานสร้างสรรค์ที่ความงามของศิลปะการใช้ภาษา ประกอบด้วย รัสของคำคือความไพเราะทางเสียง และรสของความ คือ คุณค่าสาระของเนื้อหา

2.2 ความหมายของร้อยกรองรูปแบบใหม่

ร้อยกรองรูปแบบใหม่ เป็นร้อยกรองที่มีรูปแบบแตกต่างไปจากคำกล่าวข้างต้น แต่ ยังคงความเป็นร้อยกรองในด้านของเนื้อหา อารมณ์ และกลวิธีการนำเสนอ ดังเช่น ปราณี เพชรแก้ว (2525: 34) ได้กล่าวถึงรูปแบบของร้อยกรองสมัยใหม่ว่า "...ร้อยกรองสมัย ใหม่มีการเปลี่ยนแปลงด้านฉันทลักษณ์และการวางรูป กล่าวคือ มักสนใจในการกำหนดคณ ะต่าง ๆ น้อยลงกว่าเรื่องของความคิด จึงทำให้ผิบบนแผนฉันทลักษณ์ไปบ้าง" เช่นเดียวกับ ที่ รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ (2533: 489) ได้อธิบายถึงความหมายของ "การประพันธ์รูปแบบ ใหม่" ไว้ว่า "การประพันธ์รูปแบบใหม่ คือการประพันธ์ที่มีรูปแบบหรือลีลาการแต่งอย่างใหม่ เป็นอิสระจากกฎเกณฑ์ทางฉันทลักษณ์ของการประพันธ์แบบแผนที่มีมาแต่เดิม โดยจะมีเนื้อหา และแนวคิดในแนว ศิลปะเพื่อศิลปะ หรือ ศิลปะเพื่อชีวิต ก็ได้" และ อลิสา วาณิชดี (2534: 730) ก็ได้กล่าวถึงร้อยกรองรูปแบบใหม่ว่า เป็นกวีนิพนธ์ร่วมสมัยที่มีรูปฉันทลักษณ์ อิสระ ได้แก่ กลอนเปล่า และ วรรณรูป

จากที่กล่าวมานี้พอสรุปได้ว่า ร้อยกรองรูปแบบใหม่ คือวรรณกรรมที่เขียนขึ้นอย่าง มีศิลปะ และมีข้อกำหนดทางฉันทลักษณ์ที่แตกต่างจากที่มีมาแต่เดิม

2.3 ลักษณะของร้อยกรองรูปแบบใหม่

ได้มีผู้กล่าวถึงลักษณะของร้อยกรองรูปแบบใหม่ไว้สอดคล้องกัน ดังนี้

สนิท ตั้งทวี (2529: 268) ได้ใช้คำว่า "กลอนเปล่า" แทนร้อยกรองรูปแบบ ใหม่ และได้อธิบายถึงลักษณะของ "กลอนเปล่า" ว่ามีจุดเด่นที่การไม่มีข้อบังคับทางฉันทลักษณ์ โดยได้กล่าวไว้ ดังนี้

สิ่งที่บ่งลักษณะสำคัญของกลอนเปล่าเท่าที่พบเห็นอยู่ทุกวันนี้คือ การไม่มีข้อบังคับใด ๆ ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นจำนวนคำในแต่ละวรรค แต่ละบาท แต่ละบท การสัมผัส คำครุ-หลุ และเอก โท ในขณะเดียวกัน ก็ไม่ใช้ความเรียงต่อกันไปอย่างร้อยแก้ว จะมีการแบ่ง เป็นช่วงเป็นวรรค ที่มีจังหวะงดงาม สั้นหรือยาวแล้วแต่เนื้อความ การแบ่งข้อความ เป็นวรรค เป็นช่วงนี้เอง ทำให้ดูแล้วมีลักษณะเหมือนกลอน แต่มีใช้กลอนชนิดที่หนึ่งชนิด

ใดโดยเฉพาะ

รินฤทัย สัจจพันธุ์ (2533: 489) ได้กล่าวถึงลักษณะของ "การประพันธ์รูปแบบใหม่" ว่า เกิดจากการประดิษฐ์ฉันทลักษณ์ขึ้นใหม่ หรือประยุกต์จากที่มีอยู่เดิม โดยกล่าวว่า การประพันธ์รูปแบบใหม่อาจจะ เป็นร้อยกรองที่เกิดจากการประยุกต์ หรือประดิษฐ์ฉันทลักษณ์ขึ้นใหม่ หรืออาจจะเป็นคำประพันธ์กึ่งร้อยกรองที่เกิดจากการประสมลักษณะของร้อยแก้ว เข้ากับลักษณะของร้อยกรอง ทำให้คำประพันธ์นั้นต่างจากร้อยกรองทั่วไป ในขณะที่เดียวกันก็ไม่ใช่อร้อยแก้ว นอกจากนี้การประพันธ์รูปแบบใหม่อาจจะ เกิดจากการประสานศิลปะของการวาดภาพ เข้ากับศิลปะของการประพันธ์เนื้อความ ทำให้สื่อความหมายของคำประพันธ์นั้นชัดเจนขึ้นอีกด้วย

อลิสวา วานิชดี (2534: 730) ได้กล่าวถึงลักษณะของร้อยกรองรูปแบบใหม่ ว่า เป็นกวีนิพนธ์ร่วมสมัยที่มีรูปฉันทลักษณ์อิสระ ได้กล่าวถึงกลอนเปล่า และวรรณกรรม ดังนี้ ยังมีกวีนิพนธ์ที่มีรูปฉันทลักษณ์อิสระ คือ กลอนเปล่า กลอนเปล่าเป็นคำประพันธ์ที่นักกลอนเคร่งครัดบางท่านมองว่า "ไร้ฉันทลักษณ์" แต่อันที่จริง กลอนเปล่าเป็นงานที่มีฉันทลักษณ์ในตัวเอง กล่าวคือ ฉันทลักษณ์จะคลี่คลายไปตามเนื้อหา (organic form) มีใช้การนำ นื้อหามาใส่ในกรอบของฉันทลักษณ์ กลอนเปล่าเป็นที่นิยมเขียนมากในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับมากขึ้น และมีแนวโน้มจะพัฒนาคุณภาพมากขึ้น นอกจากนี้กวีนิพนธ์ที่มีรูปฉันทลักษณ์อิสระยังรวมถึง วรรณกรรม ซึ่งหมายถึงงานกวีนิพนธ์ที่ใช้คำสร้างเป็นภาพต่าง ๆ เช่น ภาพเด็ก ภาพบ้าน นักวิชาการบางท่านเรียก กวีนิพนธ์รูปธรรม (concrete poetry)

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า ลักษณะสำคัญของ ร้อยกรองรูปแบบใหม่คือ ความมีอิสระในเรื่องของฉันทลักษณ์ หรือข้อก้าหนดทางรูปแบบของการประพันธ์

2.4 ประเภทของร้อยกรองรูปแบบใหม่

มีผู้แบ่งประเภทของร้อยกรองรูปแบบใหม่ไว้แตกต่างกัน เช่น สนิท ตั้งทวี (2529: 268-273) ได้แบ่งประเภทของ "กลอนเปล่า" ซึ่งเป็นคำที่ใช้เรียกร้อยกรองรูปแบบใหม่ โดยแบ่งตามกลวิธีการเขียนไว้ 4 ประเภท ดังนี้

1. ร้อยเป็นภาพเฉพาะ เป็นวิธีที่สอดคล้องและเหมาะสมกับรูปแบบของคำประพันธ์ขนาดสั้น จึงเป็นวิธีที่นิยมกันมาก การร้อยเรียงวิธีนี้ ผู้เขียนมักใช้การเล่าเรื่องแบบตัดตอน เป็นส่วนดึงความสนใจของผู้อ่าน เพื่อสื่อสารทางอารมณ์ หรือความรู้สึกนึกคิดที่ต้องการ โดยทำให้ปรากฏเป็นภาพที่เคยเห็นมา หรืออาจเป็นภาพจินตนาการย่อย ๆ ในแง่มุมต่าง ๆ กัน ...

2. ร้อยเป็นเรื่อง เป็นวิธีเดียวกับวิธีแรก กล่าวคือ นักเขียนให้ภาพหรือเรื่องราว เป็นสื่อไปถึงผู้อ่าน และจะไม่เป็นภาพเฉพาะคราว หรือตัดตอนมา หากแต่เป็นการร้อยเรียงให้เป็นเรื่องยาว สร้างตัวละคร สร้างบทสนทนา สร้างฉากในทามองเดียวกับเรื่องสั้น นวนิยาย จะต่างก็เพียงแต่ไม่จัดรายละเอียดมากเท่า นอกจากนั้นยังเน้นที่เหตุผล ความเป็นไปของเค้าโครงเรื่องเป็นหลัก ...

3. ร้อยคิดร้อยรู้สึกโดยตรง เป็นวิธีที่นิยมใช้กันมากที่สุด คือ กวีบรรยายความคิดหรือความรู้สึก ออกมาในภาษาร้อยเรียงโดยตรง ซึ่งอาจเป็นไปได้ใน 3 วิธีนี้

3.1 การคิดหรือระบายความรู้สึกกับตนเอง วิธีนี้มักเป็นที่นิยมของผู้เริ่มฝึกเขียนกลอนเปล่า เพราะไม่ต้องมีกลวิธีอะไรมากนัก เป็นการอาศัยความรู้สึกหรือความคิดของผู้เขียนโดยตรง และจะเด่นมากถ้าผู้เขียนสามารถบรรยายความในใจของตนเองออกมาได้อย่าง "หมดจด" "ล้าลึก" และ "แปลกใหม่" ...

3.2 การคิดหรือระบายความรู้สึกต่อผู้อ่าน วิธีนี้ ผู้เขียนจะเรียกผู้อ่านด้วยสรรพนามบุรุษที่สอง สรรพนามบุรุษที่สองนั้น อาจหมายถึงผู้อ่านทุกคนหรือคนใดคนหนึ่งในกลุ่มผู้อ่านก็ได้ เนื้อหาของกลอนเปล่าประเภทส่วนใหญ่จะมีลักษณะคล้ายคำเตือนหรือคำสอน หรือคำทักท้วง เป็นการเน้นน้ำหนักของสิ่งที่เสนอด้วยการ "เรียก" ผู้อ่านอยู่ตลอดเวลา ถ้อยคำที่เรียกนั้น จะกระตุ้นผู้อ่านตื่นอยู่เสมอ แต่บางครั้งจะเห็นได้ชัดว่ากวี วางตนไว้ในตำแหน่งที่อยู่เหนือผู้อ่าน...

3.3 การคิดหรือระบายความรู้สึกกับธรรมชาติและสภาพแวดล้อม วิธีนี้ผู้เขียนจะหยิบยกธรรมชาติ หรือสรรพสิ่งแวดล้อมขึ้นมา เป็นสื่อถึงความสนใจของผู้อ่านไปสู่อารมณ์ต่าง ๆ กวีจะใช้ความรู้สึกพิเศษซึ่งเป็นผลผลิตจากการเห็นด้วยดวงตาดวงที่สามร้อยกรองแบบนี้ เป็นการโน้มแล้วดึงเอาธรรมชาติ หรือสรรพสิ่งต่าง ๆ มาพูด มากล่าว มารับระบายความคิด และความรู้สึกด้วย ...

4. ร้อยถ้อยสนทนา กวีบางคนใช้กลวิธีร้อยคำให้เป็นบทสนทนา เพื่อสื่อความคิดไปถึงผู้อ่านโดยให้การโต้ตอบกันนั้นจุดความคิด และจุดความรู้สึกตามที่ผู้เขียนต้องการ...

บุญสม ภูเจริญ (2533) ได้วิเคราะห์ร้อยกรองในช่วง พ.ศ. 2522 - 2530 พบว่า ร้อยกรองในช่วงเวลาดังกล่าว จำแนกรูปแบบออกได้เป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มรูปแบบเก่าที่เคร่งครัดต่อฉันทลักษณ์ ซึ่งได้แก่ กลอน โคลง กาพย์ ร่าย ฉันท์

กลุ่มที่ 2 กลุ่มรูปแบบเก่าที่ดำเนินตามฉันทลักษณ์ เพลงพื้นบ้าน ได้แก่ เพลงกล่อมเด็ก เพลงปฎิพากย์

กลุ่มที่ 3 กลุ่มรูปแบบเก่าที่ไม่เคร่งครัดต่อฉันทลักษณ์ ยังคงใช้รูปแบบเดิม แต่ไม่เคร่งครัดในเรื่องสัมผัส และจำนวนคำ

กลุ่มที่ 4 กลุ่มรูปแบบเก่าที่นำประยุกต์ใหม่ เป็นการผสมผสานร้อยกรองหลายรูปแบบขึ้นเป็นร้อยกรองชนิดใหม่ การประยุกต์เพลงพื้นบ้าน หรือการประยุกต์กลบท

กลุ่มที่ 5 กลุ่มรูปแบบใหม่ แบ่งเป็นแบบมีสัมผัส และแบบไม่มีสัมผัส

รินทร์ัย สัจจพันธุ์ (2533: 489-556) ได้แบ่งร้อยกรองรูปแบบใหม่ ตามรูปแบบออกเป็น 3 ประเภท พร้อมทั้งได้อธิบายลักษณะ และยกตัวอย่างไว้ชัดเจน สรุปได้ ดังนี้

1. ประเภทประสมประสานลักษณะของร้อยแก้วเข้ากับร้อยกรอง ได้แก่ กลอนเปล่า ซึ่งดัดแปลงมาจากคำประพันธ์ของตะวันตก ที่มี 2 ชนิดคือ แบลงค์ เวอร์ส (Blank Verse) และ ฟรี เวอร์ส (Free Verse) เป็นร้อยกรองที่ไม่มีลักษณะบังคับทาง

ฉันทลักษณ์อย่างที่มีในร้อยกรองแบบแผนอื่น ๆ แต่มีลักษณะสร้างสรรคหลายประการ ลักษณะทางรูปแบบที่สำคัญคือการจัดวางข้อความเป็นบรรทัด และ ไม่บังคับสัมผัส เช่น

มันยากที่จะบอกได้
ถึงความรักที่มีอยู่
มันมาก เสียจนเธอคงไม่เข้าใจ
ฉันไม่เคยเสียใจ
หรือระทดท้อ
ไม่เคยผิดหวัง
เมื่อคิดว่า
ความรัก
และความอาวรณ์ทั้งหลายนั้น
ฉันจะไม่มีวันได้รับ
จากเธอ

2. ประเภทประสานศิลปะการวาดภาพเข้ากับศิลปะการประพันธ์ ได้แก่ **วรรณรูป** ซึ่งเกิดจากการใช้ตัวหนังสือประกอบกันเข้าเป็นรูปภาพ จึงเป็นทั้งวรรณศิลป์และทัศนศิลป์ คือ นอกจากจะได้ความไพเราะของภาษาแล้ว ยังได้ชื่นชมความงามของภาพที่ประกอบขึ้นจากตัวอักษรอีกด้วย เช่น

ห้องฟ้ายามกลางคืน

ดาว

ดาว

ดาว

ดาว

เดือน

ดาว

ดาว

ดาว

ดาว

พื้นดินทุกแห่ง เจียบหลับ คงเหลือแต่เสียงร้องของแมลง

3. ความหมายและลักษณะของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

3.1 ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

มีผู้ให้ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้สอดคล้องกัน เช่น พิสมัย สິงห์แก้ว (2519: 10) ได้ให้ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่า "การเขียนเชิงสร้างสรรค์ คือ ความสามารถถ่ายทอดความคิดสร้างสรรค์ อารมณ์ ความรู้สึก และเจตนาธรรม์ ของผู้เขียนเป็นภาษาเขียนที่แปลกใหม่ น่าสนใจ ช่วยให้เกิดเพลิน งานเขียนนั้นอาจจะไม่ใหม่ต่อโลก แต่ใหม่สำหรับผู้เขียนเอง" ซึ่งคล้ายกับที่ นราวัลย์ พูลพิพัฒน์ (2522: 32) ได้ให้ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้สั้น ๆ ว่า "การเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การเขียนสิ่งใดก็ตามที่เกิดจากความคิดและจินตนาการของตนเองที่มีคุณค่าในทางสร้างสรรค์" แต่สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรชัย (2523: 134) ได้อธิบายความหมายของการเขียนสร้างสรรค์ไว้อย่างละเอียดว่า

การเขียนเชิงสร้างสรรค์หมายถึง การเขียนเรียบเรียงความรู้ ความคิด ประสบการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนความรู้สึกนึกคิด และจินตนาการออกเป็นลายลักษณ์อักษร จะเป็นข้อความสั้น ๆ ทานองคำขวัญ ร้อยแก้วสั้น ๆ หรือกวีนิพนธ์ก็ได้ ข้อเขียนเหล่านี้จะมีเอกภาพ มีความเป็นตัวของตัวเอง ทั้งในด้านความคิดและการใช้ภาษาเรียบเรียง

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (อ้างถึงใน พงษ์จันทร์ คล้ายสุบรรณ 2528: 1) ได้กล่าวถึงความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่า

การเขียนเชิงสร้างสรรค์มีความหมายตรงข้ามกับการเขียนที่มุ่งประโยชน์ทางธุรกิจหรือวิชาการต่าง ๆ ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ผู้เขียนจะต้องใช้จินตนาการหรือความคิดของตนเขียนสารออกมาด้วยถ้อยคำที่สละสลวยประทับใจผู้อ่าน ผู้ฟังและให้ความรู้สึกในทางเพลิดเพลินเจริญใจ และประดับสติปัญญาไปด้วยในตัว

กรมวิชาการ (2529: 10) ได้กล่าวถึงการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ในหนังสือคู่มือครูภาษาไทย ท 341 การพูดและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม.3) โดยไม่ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้โดยตรง แต่ได้อธิบายว่า "ภาษาเชิงสร้างสรรค์จะก่อให้เกิดจินตนาการที่งดงาม หรือทำให้เกิดความเพลิดเพลินแก่จิตใจในลักษณะของบันเทิงนาการ"

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2533: 965) ได้ให้ความหมายของการเขียนสร้างสรรค์ว่า "การเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นการแสดงออกซึ่งความคิดเชิงสร้างสรรค์ด้วยภาษาที่ขัดเกล่าอย่างเหมาะสม ถูกต้อง ตามประเภท เนื้อหาที่แสดงออกนั้น" ซึ่งสอดคล้องกับณรงค์ฤทธิ์ ศักดาณรงค์ (2537: 53) ที่ได้นิยามความหมายของการเขียนสร้างสรรค์ว่า "การเขียนสร้างสรรค์ คือการรู้จักเลือกเอาบรรดาความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ ก่อให้เกิดเป็นสิ่งแปลกใหม่ มีคุณภาพ และประสิทธิภาพสูงยิ่งกว่าเดิม" นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงความหมายของการพูดและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่า "การพูด

การเขียนเชิงสร้างสรรค์คือ การแสดงออกซึ่งความคิดเชิงสร้างสรรค์ด้วยภาษาที่ชัดเจน
อย่างเหมาะสม ถูกต้องตามเนื้อหาที่แสดงออก"

จากที่กล่าวมานี้ พอสรุปความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ว่า การเขียน
เชิงสร้างสรรค์คือการเขียนที่มุ่งแสดงออกถึงความคิดหรือจินตนาการ ด้วยถ้อยคำภาษาที่
สละสลวย มีคุณค่าสาระ และแปลกใหม่ เพื่อการจรรโลงใจ

3.2 ลักษณะของงานเขียนเชิงสร้างสรรค์

ได้มีผู้กล่าวถึงลักษณะของงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้สอดคล้องกัน เช่น พงษ์จันทร์
คล้ายสุพรรณ (2528: 1) ได้กล่าวถึงลักษณะของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่า การเขียน
เชิงสร้างสรรค์นั้น หมายถึงการเขียนที่มีลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ 1. มีจินตนาการ ผู้
เขียนต้องใช้จินตนาการ หรือความคิดคำนึงเขียนให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการคล้ายตามผู้เขียน
2. สำนวนภาษาดี ผู้เขียนต้องเลือกพจน์ถ้อยคำมาเรียบเรียงให้ไพเราะ สละสลวยและม
ีความหมายตามที่ผู้เขียนต้องการ 3. มีคุณค่าด้านจิตใจและสติปัญญา ผู้อ่านอ่านแล้วมีความคิด
ความรู้สึกที่จรรโลงความดีงามและมองโลกในแง่ดี นอกจากนี้ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ควร
เป็นความคิดริเริ่มของผู้เขียน ไม่เลียนแบบใครด้วย

กรมวิชาการ (2529: 7) ได้กล่าวถึงลักษณะของงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่า
มี 4 ประการ ดังนี้

1. มีความคิดแปลกใหม่ หมายถึงความคิดที่ไม่ซ้ำแบบใคร หรือไม่ได้ลอก
เลียนแบบผู้อื่นมา เป็นความคิดที่ผู้เขียนคิดขึ้นเอง หรือคิดแปลงมาอย่างแยบคายด้วย
ภูมิปัญญาของตน
2. ใช้ภาษาคมคายกะทัดรัด ทั้งนี้ต้องเป็นการใช้ภาษาที่ไม่คิดแปลกไปจาก
ระเบียบของภาษาซึ่งเป็นที่ยอมรับ
3. สามารถเร้าความรู้สึกของผู้รับสาร อาจเป็นความขบขัน ความเศร้า
ความบันเทิงใจ ความพิศวง ความสงบ ความซาบซึ้ง ความอาลัย ความเชื่อมั่น อย่างใด
อย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน
4. เป็นประโยชน์ไม่ทางตรงก็ทางอ้อม เช่น ให้ข้อคิด เป็นคติในการดำรง
ชีวิต ชี้ให้เห็นคุณโทษ แนะนำให้รู้จักสังเกต พิจารณาสังต่าง ๆ โดยแยบคายก่อให้เกิด
เกิดจินตนาการในทางดีงาม หรือให้ความเพลิดเพลินแก่จิตใจในลักษณะของนันทนาการ
 เป็นต้น

ดร.ศรี สารีการิน (2535: 19) ได้สรุปลักษณะของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่า
"ลักษณะของงานเขียนเชิงสร้างสรรค์จะต้องเป็นงานเขียนที่ถ่ายทอดความรู้สึก มี
จินตนาการที่แปลกใหม่แตกต่างจากผู้อื่น รวมทั้งมีความน่าสนใจ ทำให้ผู้อ่านเกิด
จินตนาการคล้ายตามไปกับงานเขียนนั้นด้วย"

จากที่ผู้กล่าวถึงลักษณะของงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ข้างต้น จึงอาจสรุปได้ว่า
การเขียนเชิงสร้างสรรค์มีลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นวรรณกรรมที่มีความแปลกใหม่ ทางด้านรูปแบบ เนื้อหา การนำเสนอ
หรือสำนวนภาษา ด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายด้าน

2. ใช้ภาษาได้ดี ประณีต ถูกต้อง เหมาะสมกับรูปแบบและเนื้อหา
3. มีคุณค่า มีสาระประโยชน์ ด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายด้าน

4. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการอ่านกับการเขียน

4.1 แนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการอ่านกับการเขียน

ทักษะในการสื่อสารทั้ง 4 คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน แต่การอ่านกับการเขียนจะมีความสัมพันธ์กันมากกว่าทักษะอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะ ทักษะทั้งสองต้องอาศัยตัวอักษรเป็นสื่อที่สำคัญ และการอ่านยังเป็นพื้นฐานสำคัญของการเขียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการเขียนที่เป็นการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผู้เขียนจำเป็นจะต้องสั่งสมประสบการณ์ทางการอ่านให้มากก่อน จึงจะสามารถเขียนได้ดี ดังที่ได้มีผู้กล่าวถึงความสัมพันธ์ของการอ่าน การเขียน และการคิดไว้สอดคล้องกัน เช่น ชนะ เวชกุล (2524: 1) กล่าวว่า "...การเขียนเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่ต้องแสดงปัญญา และต้องแสดงอย่างฉลาด การที่จะแสดงปัญญาได้ ผู้เขียนจะต้องทำตัวเป็นหูสุดตลอดเวลา" และ บรีชา ช้างขวัญยืน (2525: 4) ก็กล่าวเปรียบเทียบถึงความสัมพันธ์ของการอ่าน การเขียน และการคิดไว้อย่างชัดเจนว่า

การเขียนเป็นทักษะหนึ่งในเจ็ดทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ทั้ง 4 นี้ สัมพันธ์กันอย่างแยกออกจากกันไม่ได้ เพราะเป็นกระบวนการต่อเนื่องเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ประคองตั้งต้นไม่ต้องอาศัยรากการฟังและการอ่านแทรกลงไปในพื้นที่คือเรื่องราวต่าง ๆ เพื่อหาอาหารที่เป็นประโยชน์มาเลี้ยงลำต้น รากนั้นรู้ว่าสิ่งใดเป็นอาหาร หรือไม่ ด้วยอำนาจพิเศษในตัวเองคือความคิด อำนาจพิเศษนี้ช่วยให้ตัดอาหารและเลี้ยงสิ่งที่ไร้ประโยชน์ หรือเป็นพิษ อาหาร คือข้อเท็จจริงและความคิดที่ได้มาใหม่นี้รากนำไปมารู้งานเลี้ยงลำต้นคือการเขียน และการพูดให้ผลิดอกออกผล ยังมีอาหารมาก ลำต้นก็แข็งแรงสมบูรณ์ ใบ ดอกและผลก็ยิ่งงอกงาม

สมพร มั่นตะสตร (2525: 1) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ของ การเขียนและความคิดว่า "ขบวนการเขียนนั้น นำจะประกอบด้วยความคิดเข้าใจเรื่อง การจัดระเบียบและเรียบเรียงความคิด กระชับเนื้อความ และการแสดงความคิดออกเป็นภาษาที่แจ่มแจ้ง" และ ชลธิรา สัตยาวัฒนา (2530: 11) ก็เห็นว่า การอ่านและการเขียนมีความพันกัน โดยได้เสนอความคิดในการฝึกอ่าน และฝึกเขียนที่สัมพันธ์กันโดยได้กล่าวไว้ว่า

แท้จริง "การอ่าน" เป็นเรื่องที่ฝึกหัดได้อย่างเป็นขั้นตอนเช่นเดียวกับการฝึกเขียน พิจารณาลำดับก่อนหลังแล้ว "การอ่าน" ยังควรเป็นขั้นตอนที่มาก่อน "การเขียน" เป็นการปูพื้นฐานที่ดีให้กับ "การเขียน" อย่างไรก็ตาม จะฝึก "การอ่าน" ล้วนคู่ไปกับการฝึก "การเขียน" ทำนองอ่านไปเขียนไปพร้อม ๆ กันก็เป็นสิ่งที่ทำได้

ประภาศรี สีหอำไพ (2537: 172-173) ได้สรุปเทคนิคการสอนเพื่อการสื่อสารตามแนวทางของกลุ่มการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ (synectics) ที่แสดงถึงแนวคิดที่เชื่อว่า การอ่านมีความสัมพันธ์กับการเขียน โดยได้กล่าวไว้ว่า

ในการสอนให้ผู้เรียนพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ควรคำนึงถึงพื้นฐานความรู้ทางหลักการฝึกมารยาทในการใช้ภาษา ฝึกให้อ่าน และฟังแล้วนำไปถ่ายทอดด้วยการพูดและการเขียน ส่งเสริมให้ใช้วิจารณญาณและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ช่วยให้นักเรียนได้เกิดการรับรู้และเรียนรู้ สิ่งสมประสมการณ์ และสามารถนำมาออกมาใช้ได้ในทุกโอกาส เช่น การนำทิวทัศน์ของผู้อื่นมาวินิจฉัย ผู้เรียนสามารถนำตรรกที่ตนสร้างสรรค์ขึ้นมาเสนอแลกเปลี่ยนหาข้อสรุป สามารถที่จะบูรณาการสร้างสรรคขึ้นตามที่ตนสนใจได้ จากข้อสรุปนี้จะเห็นว่า การที่ผู้เขียนจะสามารถเขียนสร้างสรรค์ได้นั้นจะต้องมีการสั่งสมประสบการณ์ด้านการฟังและการอ่านมาก่อนจึงจะมีความสามารถในการวินิจฉัยได้ และการวินิจฉัยนี้เป็นวิธีการสำคัญอย่างหนึ่งในการช่วยพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์

แนวคิดในทางภาษาศาสตร์ที่อธิบายการเรียนรู้ภาษาของมนุษย์ในกลุ่มการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารที่เห็นว่า ความสามารถในการสื่อสารคือความสัมพันธ์ของระบบต่าง ๆ และการปฏิสัมพันธ์ ซึ่งมีนักภาษาศาสตร์หลายคนมีความเห็นสอดคล้องกัน เช่น ดี ฮามส์ (D. Hymes) เจ อาร์ เฟิร์ท (J. R. Firth) เอ็ม เบอร์นส์ (M. Berns) แมรี ฟินอคเซียโร และคริสโตเฟอร์ บรัมฟิต (Mary Finocchiaro and Christopher Brumfit) ซึ่ง สมิตรา อังวัตถกุล(2537: 97) ได้สรุปการแบ่งความสามารถทางภาษาของมนุษย์ ตามแนวคิดของนักภาษาศาสตร์กลุ่มดังกล่าวไว้ 2 ระดับ ดังนี้

1. ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับระบบหน่วยเสียง หน่วยคำ วากยสัมพันธ์ และความสัมพันธ์ของระบบเหล่านี้กับระบบความหมายของคำ เป็นความสามารถเกี่ยวกับตัวภาษา (Linguistic Competence)
2. ความสามารถในการนำความรู้เกี่ยวกับภาษาไปใช้ในการสื่อสารอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งการส่ง และการรับสารให้ถูกต้องตามกาลเทศะ ซึ่งจะต้องอาศัยองค์ประกอบด้านวัฒนธรรมและสังคมด้วย (Communicative Competence)

จากแนวคิดดังกล่าวนี้จะเห็นว่า ความสามารถทางภาษาในด้านต่าง ๆ จะมีความสัมพันธ์กัน คือ ความสามารถด้านการเชื่อมโยงเสียง ถ้อยคำ ประโยค จะสัมพันธ์กับความสามารถด้านความหมายของคำ และความสามารถด้านการรับสาร คือ การฟัง การอ่าน จะมีความสัมพันธ์กับความสามารถด้านการส่งสาร คือ การพูด การเขียน นอกจากนี้ การใช้ภาษาให้ถูกต้องตามกาลเทศะยังสัมพันธ์กับองค์ประกอบทางสังคมอีกด้วย

จากที่กล่าวมาข้างต้นนี้ สรุปได้ว่า การอ่านกับการเขียนมีความสัมพันธ์กัน โดยที่การอ่านเป็นพื้นฐานสำคัญของการเขียน

4.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการอ่านกับการเขียน

ทฤษฎีที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ของการอ่านกับการเขียนไว้โดยตรง คือ ทฤษฎีการอ่านเพื่อวิเคราะห์ ของ ไวท์ (Edward M. White) ซึ่ง วรรณภา บัวเกิด (2537 : 247-248) ได้เสนอไว้ 2 ทฤษฎี มีสาระโดยสรุป ดังนี้

1. ทฤษฎีการอ่านเพื่อวิเคราะห์รูปแบบ (The Formalistic Theory of Reading) กล่าวถึงความสัมพันธ์ของการอ่านกับการเขียนว่า เมื่อผู้อ่านอ่านงานเขียน นอกจากจะได้เนื้อหาสาระแล้ว กลวิธีซึ่งผู้อ่านแต่ละคนใช้แตกต่างกัน ยังช่วยให้ผู้อ่านสามารถวิเคราะห์รูปแบบของงานเขียนที่ผู้เขียนนำเสนอได้ เช่น เมื่ออ่านบทความ ก็จะสามารถ วิเคราะห์ ความน่าเชื่อถือ เนื้อเรื่อง และบทท้ายได้ หรือเมื่ออ่านเรื่องสั้น นวนิยาย จะวิเคราะห์โครงเรื่อง ฉาก ตัวละคร บทของเรื่อง ได้ ความสามารถในการวิเคราะห์รูปแบบนี้ผู้อ่านจะนำไปใช้ในการเขียน โดยเขียนตามรูปแบบที่ตนมีประสบการณ์ในการอ่าน ผู้อ่านบทความมาก ๆ ก็จะมี ความชำนาญในการเขียนบทความ ผู้อ่านเรื่องสั้นมาก ๆ ก็จะมี ความชำนาญในการเขียนเรื่องสั้น นอกจากนี้ ผู้อ่านยังนำกลวิธีในการนำเสนอของ ผู้เขียนที่ตนนิยมไปใช้ในงานเขียนของตนด้วย

2. ทฤษฎีการอ่านเพื่อวิเคราะห์โครงสร้างทางภาษา (The Post Structural Theory of Reading) เป็นทฤษฎีที่นำมาจากแนวคิดเรื่องการเรียนรู้ด้าน ความจำของเพียเจต์ โดยมีแนวคิดว่าการอ่านทุกประเภท ผู้อ่านจะได้รู้จักศัพท์ สำนวนภาษา ที่ผู้เขียนใช้ อีกทั้งต้องทำความเข้าใจความหมายเพื่อเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่าน เช่น เมื่ออ่านบันเทิงคดี ก็จะได้รู้จักและเข้าใจความหมายของสำนวนภาษา ภาพพจน์ หรือคำที่แสดง ความรู้สึกและอารมณ์ ผู้อ่านจะนำศัพท์ สำนวนภาษา ที่ตนพบจากการอ่านมาใช้ซ้ำในงานเขียน ของตน เช่นเดียวกับการนำรูปแบบ กลวิธีในการเขียนมาใช้

จากแนวคิดของทฤษฎีทั้งสองที่กล่าวมานี้ แสดงถึงความสัมพันธ์ของการอ่านและการเขียนว่า ผู้อ่านจะนำตัวอย่างรูปแบบ กลวิธีการนำเสนอ และการใช้ถ้อยคำสำนวนที่ได้จากการอ่านมาใช้ในงานเขียนของตน

นอกจากนี้ สุนันทา มั่นเศรฐฐวิทย์ (2537: 128) ได้กล่าวถึงทฤษฎี ความสัมพันธ์ระหว่างข้อความกับประสบการณ์เดิม ซึ่งสรุปได้ว่า เมื่อผู้อ่านอ่านสารประเภทต่าง ๆ ไม่ว่าด้านบันเทิงหรือวิชาการจะพยายามโยงเข้าสู่ประสบการณ์เดิม และใช้ ประสบการณ์ที่ตนมีอยู่เป็น เครื่องมือช่วยตัดสินใจเพื่อยอมรับ หรือไม่ยอมรับ สิ่งใดที่ยอมรับก็จะ สัมผัสไว้ใช้ประโยชน์ต่อไป

จากทฤษฎีที่กล่าวถึงข้างต้นนี้ อาจสรุปได้ว่า การอ่านและการเขียนมีความสัมพันธ์กัน โดยผู้อ่านจะนำประสบการณ์มาช่วยตัดสินใจสิ่งที่อ่าน และนำสิ่งที่ยอมรับไปใช้ประโยชน์ต่อไป และในการเขียนนั้น ผู้เขียนจะนำถ้อยคำสำนวน รูปแบบ กลวิธีการนำเสนอ และอารมณ์ ความรู้สึกที่ได้จากการอ่านมาปรับใช้ในงานเขียนของตน

5. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านวินิจสาร และการเขียนเชิงสร้างสรรค์

5.1 แนวคิดในการสร้างแบบทดสอบ

ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและการเขียนที่ถูกต้องนั้น ผู้สร้างแบบทดสอบจำเป็นต้องคำนึงถึงหลักการ แนวคิด และวิธีการทางการวัดผลประกอบ ดังที่ สุนันทา มั่นเศรฐฐวิทย์ (2527: 483-491) ได้กล่าวถึงลักษณะและวิธีการในการวัดผล

สัมฤทธิ์ในการอ่านไว้ว่า

เครื่องวัดสัมฤทธิ์ผลในการอ่าน เป็นแบบทดสอบมาตรฐานที่ครูหรือนักการศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้วัดทักษะการอ่านในด้านต่าง ๆ ตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ ทั้งนี้ โดยนาคะแนนที่ได้จากการวัดมาเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากร หากคะแนนที่ได้มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มแสดงว่า สัมฤทธิ์ผลในการอ่านของนักเรียนยังไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐาน โดยทั่วไปการวัดสัมฤทธิ์ผลในการอ่านจะเริ่มขึ้น เมื่อการเรียนการสอนอ่าน ได้ผ่านไปสักช่วงระยะเวลาหนึ่ง เช่น 1 ภาคการศึกษา หรือ 2 ภาคการศึกษา เมื่อนักเรียนเรียนได้ครบตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้แล้ว จึงทำการทดสอบ ด้วยเหตุการณ์การวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่าน จึงเป็นการวัดผลที่นักเรียนได้เรียนมาตลอดทั้งภาค หรือทั้งปี แบบทดสอบชนิดนี้อาจมีฉบับย่อยรวมอยู่ในฉบับใหญ่ แต่แบบทดสอบทุกฉบับจะต้องมีค่าความเที่ยงตั้งแต่ .60 - 1.00 จึงนับได้ว่าเป็นแบบทดสอบมาตรฐานที่เชื่อถือได้

อัจฉรา วงศ์โสธร (2537: 105-109) ได้เสนอเทคนิควิธีทดสอบตามแนวทางการวัดและประเมินผลตามนัยของวิทยวิธีการเรียนการสอนและการทดสอบภาษา เพื่อการสื่อสารซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 นัย คือ วิทยวิธีที่เน้นกระบวนการเรียนการสอน และวิทยวิธีที่มุ่งให้ผู้เรียนแสดงออกทางภาษากับแสดงความรู้ความเข้าใจ

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านวินิจฉัยและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จัดอยู่ในวิทยวิธีที่มุ่งให้ผู้เรียนแสดงออกทางภาษา มุ่งให้แสดงความรู้ความเข้าใจ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ในลักษณะของการทดสอบทักษะสัมพันธ์ทางการแสดงออกทางภาษา ซึ่ง อัจฉรา วงศ์โสธร (2537: 109) ได้เสนอไว้ 6 เทคนิควิธี ดังนี้

เทคนิควิธีที่ 1 การอ่านข้อความที่เป็นโวหารซึ่งนำมาจากแหล่งต่าง ๆ แล้วเขียนสรุป เขียนรายงาน เขียนวิพากษ์วิจารณ์ เขียนตีความ

เทคนิควิธีที่ 2 อ่านร้อยแก้วแล้วนำมาเขียนถ่ายทอดเป็นร้อยกรอง

เทคนิควิธีที่ 3 อ่านร้อยกรองแล้วนำมาเขียนถ่ายทอดเป็นร้อยแก้ว

เทคนิควิธีที่ 4 การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในที่ต่าง ๆ แล้วนำมาเขียนเป็นบทละคร

เทคนิควิธีที่ 5 อ่านข้อความที่มีภาพ ตาราง แผนภูมิประกอบ แล้วนำมาเขียนรายงาน เขียนสรุป เขียนวิพากษ์วิจารณ์ เขียนทำนายแนวโน้ม เขียนตีความ

เทคนิควิธีที่ 6 อ่านข้อความที่เขียนไม่ถูกต้องตามความจริงหรือใช้ภาษาผิด แล้วเขียนแก้ไขให้ถูกต้องตามความจริง หรือถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของภาษา

จากที่กล่าวมานี้สรุปได้ว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่าน หรือการเขียนนั้น ผู้เรียนควรจะต้องมีการเรียนรู้มาในช่วงเวลาหนึ่งก่อน และแบบทดสอบที่ใช้วัดจะต้องมีคุณภาพได้มาตรฐาน และสามารถที่จะทดสอบทักษะทางการอ่านให้สัมพันธ์กับทักษะทางการเขียนได้

5.2 ประเภทของแบบทดสอบ

จากแนวคิดที่ได้กล่าวมา จึงได้มีผู้ศึกษา และใช้แบบทดสอบวัดความสามารถ หรือผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน คือ การใช้แบบทดสอบแบบปรนัยวัดความสามารถในการอ่านวินิจสาร หรือการอ่านอย่างมี วิจัยรณญาณ และใช้ภาพหรือวรรณกรรม รูปแบบต่าง ๆ นำมาสร้างเป็นแบบฝึกช่วยพัฒนา ทักษะในการเขียน และวัดผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้

5.2.1 แบบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารย์รณญาณเป็นแบบ ทดสอบแบบเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ทดสอบนักเรียนสองกลุ่ม กลุ่มละ 30 คน ก่อนและหลังเรียน (ปริศนา พุทธสุวรรณ 2527, เนาวรัตน์ สมร้าง 2536)

5.2.2 แบบทดสอบความสามารถการเขียนจากคำหรือภาพที่กำหนดให้ (พิสมัย สิงห์แก้ว 2519)

5.2.3 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนโดย ใช้ภาพการ์ตูน (ประชุมพร ธนทอง 2527, ครุณี สาริการิน 2535)

นอกจากนี้ สมศักดิ์ สันธระเวชญ์ (2535: 29-36) ยังได้เสนอแบบทดสอบ ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาไว้ 12 แบบ โดยได้สังเคราะห์จากแบบทดสอบของวอลเลซ และโคแกน (Wallach, Michael A. and Kogan, Nathan) และของทอร์แรนซ์ (Torrance, E.P.) ดังนี้

1. แบบความเหมือน (Similarities) วอลเลซและโคแกน ลักษณะคำถามจะมีภาพ 2 ภาพ มาให้ดูแล้วให้นักเรียนตอบว่า สิ่งที่เป็นภาพทั้งสองมีอะไรที่คล้ายกัน หรือ เหมือนกันบ้าง ตอบมาให้มากที่สุด

2. แบบบอกประโยชน์ของสิ่งของ (Alternate Uses) วอลเลซและโคแกน คำถามคือให้ผู้ตอบบอกประโยชน์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งมาให้มากที่สุด

3. แบบพวกเดียวกัน วอลเลซและโคแกน คำถามจะกล่าวถึง ลักษณะอย่างใด อย่างหนึ่ง ผู้ตอบจะต้องหาว่าสิ่งใดบ้างที่มีลักษณะดังกล่าว หามาให้มากที่สุด เช่น คำถาม บอกว่า ให้บอกสิ่งที่มีลักษณะ "แบน" คำตอบ เช่น กระดาษ ใบไม้ แผ่นเสียง ฟันโต๊ะ...

4. แบบความคล่องแคล่วในการใช้คำ ประเภทนี้จะให้ผู้เรียนหาคำขึ้นต้น คำลงท้าย หรือคำ ตำแหน่งอื่น ๆ ด้วยตัวอักษรที่คำตามที่กำหนดมาให้มากที่สุด โดยกำหนดเวลาให้

5. แบบผลที่เกิดตามมา ทอร์แรนซ์ คำถามประเภทนี้จะกำหนดสถานการณ์ให้ แล้วให้ผู้ตอบคาดคะเนผลที่จะเกิดตามมาให้มากที่สุด

6. แบบสร้างคำจากตัวอักษรที่กำหนด คำถามจะกำหนดคำให้ 1 คำ ผู้ตอบต้องนำ ตัวอักษรในคำที่กำหนดนั้นมาสร้างคำใหม่ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ภายในเวลาที่กำหนดให้ ด้วย

7. แบบหาคำที่มีความหมายคล้ายกัน ประเภทนี้คำถามจะกำหนดคำมาให้คำหนึ่ง ให้ผู้ตอบหาคำที่มีความหมายคล้ายกันมาให้มากที่สุด ภายในเวลาที่กำหนด

8. แบบความหมายของภาพ แบบทดสอบนี้จะกำหนดภาพบุคคลมาให้พิจารณา แล้วให้ผู้ตอบบอกมาให้มากที่สุดว่า บุคคลในภาพควรจะพูดว่าอย่างไรได้บ้างบอกมาให้มากที่สุด

ภายในเวลาที่กำหนด

9. แบบความสัมพันธ์ทางสังคม ให้ผู้ตอบภาพการสนทนา แล้วตอบคำถามว่า บุคคลในคนใดคนหนึ่งนั้น น่าจะพบกับอีกคนหนึ่งว่าอย่างไรได้บ้าง บอกมาให้มากที่สุด ภายในเวลาที่กำหนด

10. แบบตั้งคำถามแปลก ทอร์รันซ์ ลักษณะแบบทดสอบกำหนดเรื่องให้อ่าน หรือ กำหนดภาพให้ดู แล้วให้ผู้ตอบตั้งคำถาม ที่พิสดารมากที่สุด คำถามที่แปลกที่สุดจะได้คะแนนมาก

11. แบบการแต่งเรื่องสั้น คือการให้แต่งเรื่องจากภาพ หรือต่อเรื่องให้จบ

12. แบบการระลึกถึง หรือคิดถึง กำหนดประโยคมาให้ แล้วขีดเส้นใต้ข้อความ ส่วนหนึ่งในประโยคนั้น ให้ผู้ตอบ บอกถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับข้อความที่ขีดเส้นใต้ ให้มากที่สุด และแปลกที่สุด

จากแนวคิด และตัวอย่างการสร้างแบบทดสอบข้างต้นจะเห็นว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์จำเป็นต้องใช้แบบทดสอบแบบเขียนตอบ เพราะหากใช้แบบทดสอบปรนัย ผู้ตอบจะถูกจำกัดความคิด ตามตัวเลือก หรือเงื่อนไขที่กำหนด และไม่ได้แสดงออกถึงความสามารถในการคิด และการเขียนอย่างแท้จริง ส่วนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านนั้น สามารถใช้ข้อสอบแบบปรนัยได้

5.3 การตรวจให้คะแนน

ในการตรวจให้คะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านที่เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย โดยทั่วไปการตรวจให้คะแนนจะเป็นแบบ 0-1 คือข้อที่ตอบผิด ให้ 0 คะแนน และข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน

สำหรับแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาซึ่ง สมศักดิ์ สินธุระเวชอยู่ ได้เสนอไว้ข้างต้นนั้น สมศักดิ์ สินธุระเวชอยู่ (2535: 51) ได้เสนอเกณฑ์การให้คะแนนตามสัดส่วนตามวิธีการของ ครอปเปลีย์ (Cropley) ดังนี้

คำตอบซ้ำ 12 % ขึ้นไป	ให้	0	คะแนน
คำตอบซ้ำ 6 - 11 %	ให้	1	คะแนน
คำตอบซ้ำ 3 - 5 %	ให้	2	คะแนน
คำตอบซ้ำ 2 %	ให้	3	คะแนน
คำตอบซ้ำไม่เกิน 1 %	ให้	4	คะแนน

ในส่วนของการประเมินงานเขียนที่เป็นความเรียง หรือเรื่องสั้นนั้น วรณานันท์ (2537: 259-261) ได้เสนอเกณฑ์ของ อิงอร อมาตยกุล ประสิทธิ์ กาพย์กลอน และของคูเปอร์และโอเดิล (Cooper and Odell) ไว้ ดังนี้

ตัวอย่างแบบประเมินผลการเขียนเรียงความของอิงอร อมาตยกุล

การพิจารณาให้คะแนนงานเขียนเรียงความ ให้คะแนนด้วยการ / ลงในช่องระดับคะแนนตามเกณฑ์การประเมินผลดังนี้ ชื่อ..... เลขที่.....					
ลำดับที่	เกณฑ์การพิจารณา	ระดับคะแนน			รวม
		3	2	1	
1	การเสนอเนื้อหาสาระ 21 คะแนน แบ่งเป็น 1.1 การเขียนเนื้อหาได้สอดคล้องกับชื่อเรื่อง 1.2 การเรียบเรียงเนื้อหา 1.3 ความมีเอกภาพของเนื้อหา 1.4 การเน้นข้อคิดที่สำคัญ 1.5 การใช้เหตุผลสนับสนุนความคิดเห็น 1.6 การเสนอเนื้อหาที่แปลกใหม่ 1.7 การเสนอความคิดเชิงสร้างสรรค์				
2	การใช้ภาษา 18 คะแนน แบ่งเป็น 2.1 การใช้ถ้อยคำ 2.2 การเรียงคำเข้าประโยค 2.3 การใช้กลุ่มคำและประโยค 2.4 การเขียนสะกดการันต์ 2.5 การวางสระ วรรณยุกต์ 2.6 การใช้เครื่องหมายต่าง ๆ				
3	รูปแบบการเขียน 6 คะแนน แบ่งเป็น 3.1 การเขียนที่มีส่วนคาน้ำ เนื้อเรื่องและสรุป 3.2 สัดส่วนของการย่อหน้า				
4	ส่วนประกอบการเขียน 15 คะแนน แบ่งเป็น 4.1 การใช้โวหาร 4.2 การอ้างอิงต่าง ๆ เช่น สำนวน สุภาษิต คำพังเพย ข้อคิด บทกวี หรือบทธรรมะต่าง ๆ เป็นต้น				

ลำดับที่	เกณฑ์การพิจารณา	ระดับคะแนน			รวม
		3	2	1	
	4.3 การวางวรรคตอน 4.4 การไม่เขียนลึกลง หรือแยกคำ 4.5 ความสมบูรณ์ของการเขียน				
	รวม				

ตัวอย่างแบบประเมินผลการเขียนของประสิทธิ์ กาพย์กลอน

แบบประเมินผลการเขียน						
หัวข้อพิจารณา	ดี มาก	ดี	พอ ใช้	เกือบ พอใช้	ต้อง แก้ไข	คำวิจารณ์ ข้อเสนอแนะ
เนื้อเรื่อง แนวคิด การจัดระเบียบความคิด การอ้างเหตุผล การขยายความและความชัดเจน การใช้ภาษา ระดับของภาษา คำ และประโยค การเขียนย่อหน้า การใช้สำนวนโวหาร ฯลฯ รูปแบบ (ใช้พิจารณาเฉพาะงานเขียน ที่มีรูปแบบแน่นอน) กลไกระกอบการเขียน (ได้แก่ วรรคตอน ลายมือ สะกดการันต์ ความสะอาด เรียบร้อย ฯลฯ)						

ตัวอย่างแบบประเมินผลการเขียนของคูเปอร์ และ โอเดล (Cooper and Odell)

	ต่ำ		ปานกลาง		สูง
1. การเขียนทั่วไป					
1.1 วิธีเสนอเนื้อหา	2	4	6	8	10
1.2 ลีลาการเขียน	2	4	6	8	10
1.3 รูปแบบการเขียน	2	4	6	8	10
1.4 การเรียบเรียงเนื้อหา	2	4	6	8	10
1.5 การลำดับเรื่อง	2	4	6	8	10
1.6 ประเด็นความคิด	2	4	6	8	10
2. การสะกดคำ การเรียบเรียงประโยค และกลไกในการเขียน					
2.1 การใช้คำ	1	2	3	4	5
2.2 การเรียบเรียงประโยค	1	2	3	4	5
2.3 การใช้ภาษา	1	2	3	4	5
2.4 เครื่องหมายวรรคตอน	1	2	3	4	5
2.5 การสะกดคำ	1	2	3	4	5

อย่างไรก็ตาม การเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้น เป็นการผสมผสานคุณลักษณะที่สำคัญ 2 ประการ คือ ความคิดสร้างสรรค์ กับความสามารถในการเขียน ซึ่ง วิพูช โสภวงศ์ (2537: 302-303) ได้กล่าวถึงการทดสอบความสามารถในการเขียนไว้ว่า "การทดสอบการเขียนจำเป็นต้องให้ผู้รับการทดสอบได้เขียนจริง ๆ และควรจะให้เขียนเป็นข้อความต่อเนื่องอย่างน้อยที่สุดควรจะให้เขียน 1 ย่อหน้า และวางแผนการตรวจไว้ให้ชัดเจน"

จากตัวอย่างเกณฑ์การตรวจให้คะแนน และแนวคิดที่กล่าวถึงข้างต้น สรุปได้ว่าการตรวจให้คะแนนการเขียนนั้น จะต้องมีเกณฑ์ที่ชัดเจนและครอบคลุมตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของการอ่านนิเวศสารและการเขียนเชิงสร้างสรรค์

จากการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ ไม่พบว่า มีการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ของการนิเวศสารร้อยกรองรูปแบบใหม่กับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ แต่พบว่า มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับวรรณกรรมปัจจุบัน หรือวรรณกรรมร่วมสมัย และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

6.1 งานวิจัยเกี่ยวกับวรรณกรรมร่วมสมัย หรือวรรณกรรมปัจจุบัน

ได้มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้วรรณกรรมร่วมสมัยในการสอนแต่งคำประพันธ์ เช่น นัยนา สุทธิธรรม (2517) ศึกษาเรื่อง "ฉันทลักษณ์ไทยร่วมสมัยในการสอนแต่งคำประพันธ์ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย" มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ร้อยกรองร่วมสมัยในดำเนินรูปแบบฉันทลักษณ์ เพื่อที่จะนำผลที่ได้มาปรับปรุงการเรียนการสอนแต่งคำประพันธ์ในชั้นมัธยมศึกษาให้เหมาะสมกับยุคสมัยยิ่งขึ้น ผลการศึกษาพบว่า นักเขียนบทร้อยกรองร่วมสมัย 4 คน ได้รับความเชื่อถือจากผู้ทรงคุณวุฒิ คือ อังคาร กัลยาณพงศ์ อุซเซณี นายผี และสุจิตต์ วงษ์เทศ และการวิเคราะห์ร้อยกรองของนักเขียนทั้ง 4 คน พบว่า ทุกคนยังยึดหลักฉันทลักษณ์โบราณอยู่ แต่ได้ดัดแปลงให้เป็นแบบฉบับของตนเช่น ไม่จำกัดคณะ หรือ สัมผัส เครื่องวรรคนัก บางครั้งได้นำเพลงพื้นบ้านหรือเพลงกล่อมเด็กมาผสมผสานกับแนวความคิดใหม่ ๆ ด้านการใช้คำ พบว่า มีการใช้คำอ่อนหวาน เลือกสรรคำอย่างประณีต และการใช้คำรุนแรง แข็งกร้าว หรือคำไม่สุภาพ แนวเขียนส่วนใหญ่มีผู้แต่งในลักษณะ "ศิลปะเพื่อศิลปะ" และในลักษณะ "ศิลปะเพื่อชีวิต" อีกทั้งยังเน้นการสะท้อนภาพสังคมและการเมืองในแง่มุมต่าง ๆ ที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

ชวน เพชรแก้ว (2518) ศึกษาเรื่อง "การวิเคราะห์และเลือกผลงานของนักเขียนบทร้อยกรองร่วมสมัยมาใช้ในการสอนแต่งคำประพันธ์ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย" โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาและวิเคราะห์แนวคิดและกลวิธีในการเขียนเพื่อที่จะนำผลที่ได้มาปรับปรุงการเรียนการสอนแต่งคำประพันธ์ในชั้นมัธยมศึกษาให้เหมาะสมกับยุคสมัยยิ่งขึ้น จากการศึกษาพบว่า นักเขียนบทร้อยกรองร่วมสมัย 4 คน ได้รับความเชื่อถือจากผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ทวีปกร เยาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ จินตนา ปิ่นเฉลียว และ ทวีปวร และจากการวิเคราะห์งานเขียนของนักเขียนร่วมสมัยทั้ง 4 คน พบว่าในดำเนินรูปแบบ เนื้อหา คล้ายคลึงกัน แต่ที่แตกต่างกันคือ แนวคิด

จากงานวิจัยที่กล่าวถึงนี้ สรุปได้ว่า วรรณกรรมร่วมสมัย หรือวรรณกรรมปัจจุบันส่วนหนึ่งมีคุณค่าทางวรรณศิลป์เป็นที่ยอมรับ และสามารถนำมาใช้ในการสอนเขียนได้

6.2 งานวิจัยเกี่ยวกับการใช้แบบฝึกพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์

มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้แบบฝึกพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากรูปภาพ และวรรณกรรมรูปแบบต่าง ๆ เช่น พิสมัย สิงห์แก้ว (2519) ได้วิจัยเรื่อง "การใช้เรื่องสั้นของมนัส จรรย์งค์ สอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์" มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษางานและสรุปแนวทางการเขียนของมนัส จรรย์งค์ เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับสอนนักศึกษาโดยใช้เรื่องสั้นของมนัส จรรย์งค์ เพื่อศึกษากลวิธีการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และเพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนของนักศึกษาระหว่างกลุ่มทดลองที่ใช้แบบฝึกที่สร้างขึ้นกับกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้ใช้งานของมนัส จรรย์งค์ ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01

นราวัลย์ พูลพิพัฒน์ (2522) ศึกษาเรื่อง "การสร้างแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ทรัพยากรร่วมสมัยในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย" มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในด้านร้อยกรองสำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ผลการวิจัยปรากฏว่า แบบฝึกที่สร้างมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุกัญญา จันทร์เพ็ญ (2524) ได้วิจัยเรื่อง "การสร้างแบบฝึกการเขียนกลอนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง วิทยาลัยครูอุบลราชธานี" มีวัตถุประสงค์เพื่อ สร้างแบบฝึกการเขียนกลอนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง และเพื่อศึกษาความสามารถในการเขียนกลอนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลังจากได้รับการฝึกแล้ว ผลการวิจัยปรากฏว่า นักศึกษาที่ได้รับการฝึกมีความสามารถสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประชมพร ธนทอง (2527) วิจัยเรื่อง "การใช้การ์ตูนสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์" กลุ่มประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพนัสพิทยาลัย จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนที่สอนโดยใช้และไม่ใช้การ์ตูนเป็นสื่อการสอน ผลการศึกษารายงานว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลองแตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยที่กล่าวถึงนี้ จะเห็นว่า รูปภาพและวรรณกรรมรูปแบบต่าง ๆ สามารถนำมาจัดทำเป็นแบบฝึก เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.3 แนวทางการสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

ในการสอนให้ผู้เรียนสามารถเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้นั้น จำเป็นที่จะต้องให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ และเจตคติที่ดีด้วย ซึ่งได้มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวนี้ไว้ เช่น วินัย สอนดี (2534) ได้ศึกษาเรื่อง "การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามรูปแบบของวิลเลียมส์" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในด้านความคิดคล่องตัว ความคิดยืดหยุ่น และความคิดริเริ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2534 โรงเรียนบ้านลาดช้างจังหวัดนครนายก เครื่องมือที่ใช้ได้แก่แผนการสอนความคิดสร้างสรรค์ตามรูปแบบของวิลเลียมส์ และแบบทดสอบความคิด

สร้างสรรค์ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดคล่องตัว ความคิดยืดหยุ่น และความคิดริเริ่มสูงขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

มยรี เคราะห์ดี (2535) ได้ศึกษาเรื่อง "การเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนสร้างสรรค์และเจตคติด้านร้อยกรองในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยกระบวนการสอนมุ่งประสบการณ์กับการสอนแบบปกติ" มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนสร้างสรรค์ และเจตคติด้านร้อยกรองในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยกระบวนการสอนมุ่งประสบการณ์กับการสอนแบบปกติ ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถด้านการเขียนสร้างสรรค์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยกระบวนการสอนมุ่งประสบการณ์กับการสอนแบบปกติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เจตคติต่อการเขียนร้อยกรองของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยกระบวนการสอนมุ่งประสบการณ์กับการสอนแบบปกติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แฮนเซน (Hansen, Tom 1990) ได้เสนอเรื่องการสอนร้อยกรองสมัยใหม่ในที่ประชุม The Annual Meeting National Council of Teachers of English วันที่ 16-21 พฤศจิกายน 2533 โดยได้เสนอวิธีจูงใจให้นักเรียนเกิดจินตนาการจนสามารถเขียนร้อยกรองได้ไว้ 3 วิธี คือ 1. ให้อาณาเขตเกี่ยวกับร้อยกรอง 2. สร้างภาพวิทัศน์เกี่ยวกับร้อยกรอง และ 3. ให้นักเรียนเขียนร้อยกรองเหมือนกับการเล่น

จากงานวิจัยที่ยกมานี้ อาจสรุปได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่พัฒนาได้ และในการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้น มีวิธีการที่หลากหลาย

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ของการวินิจฉัยรื้อยกรองรูปแบบใหม่กับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา" มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. กลุ่มประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีจำนวน 1,594 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 160 คน ซึ่งเป็นตัวแทนของกลุ่มประชากรตามเกณฑ์ร้อยละของ Kerlinger คือ ร้อยละ 10 รวบรวมข้อมูลได้จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 93.13 ของกลุ่มตัวอย่าง โดยได้จากวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ดังนี้

2.1 แบ่งโรงเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ตามขนาดของโรงเรียน คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่หรือขนาดใหญ่พิเศษ ซึ่งมีโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 19 โรงเรียน ดังนี้

กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก มี 2 โรงเรียน จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ทั้งหมด 45 คน

กลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง มี 12 โรงเรียน จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ทั้งหมด 610 คน

กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่หรือขนาดใหญ่พิเศษ มี 5 โรงเรียน จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ทั้งหมด 939 คน

2.2 จับฉลากเพื่อเลือกโรงเรียนกลุ่มละ 1 โรงเรียน ได้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 149 คน ดังนี้

กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก 22 คน จากโรงเรียนมหाराช "ประชานิมิต"

กลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง 53 คน จากโรงเรียนเสนา "เสนาประสิทธิ์"

กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่หรือขนาดใหญ่พิเศษ 74 คน จากโรงเรียนอยุธยาบุรี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านวินิจฉัย ร้อยกรองรูปแบบใหม่และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรระดับมัธยมศึกษา และเนื้อหาเรื่องการอ่านวินิจฉัย และการเขียนแสดงความรู้สึกและจินตนาการจากแบบเรียนวิชาภาษาไทยชุดทักษะพัฒนา เล่ม 2
2. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านวิเคราะห์วินิจฉัย และการเขียนเชิงสร้างสรรค์
3. กำหนดจุดประสงค์และรายละเอียดในการสร้างแบบทดสอบ
4. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านวินิจฉัยร้อยกรองรูปแบบใหม่ และผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านวินิจฉัย ร้อยกรองรูปแบบใหม่เป็นข้อสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 90 ข้อ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นข้อสอบแบบเขียนตอบ จำนวน 15 ข้อ
5. จัดทำคู่มือการใช้แบบทดสอบ โดยในคู่มือประกอบด้วยคำชี้แจงเกี่ยวกับจุดประสงค์ของแบบทดสอบ เฉลย และเกณฑ์การตรวจให้คะแนน

6. การพัฒนาเครื่องมือ ดำเนินการ ดังนี้

6.1 ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 คน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ได้ค่าความสอดคล้อง .28 - 1.00

6.2 คัดเลือกข้อสอบที่มีความตรงตามเนื้อหา โดยมีค่าความสอดคล้อง ตั้งแต่ .5 ขึ้นไป และตรงจุดประสงค์นำมาปรับปรุงตามความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยคัดเลือกข้อสอบปรนัยไว้จำนวน 60 ข้อ ซึ่งเป็นข้อทดสอบที่วัดด้านความรู้ ความจำ และความเข้าใจ ร้อยละ 25 วัดด้านการวิเคราะห์ร้อยละ 20 วัดด้านการสังเคราะห์ร้อยละ 30 และวัดด้านการประเมินค่าร้อยละ 25 ส่วนข้อสอบแบบเขียนตอบ คัดไว้จำนวน 12 ข้อ เป็นข้อสอบที่วัดด้านการสังเคราะห์ ร้อยละ 66.67 และวัดด้านการประเมินค่า ร้อยละ 33.33

6.3 นำข้อสอบที่คัดเลือกไว้มาสร้างเป็นแบบทดสอบ แล้วนำไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในต้นภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 จำนวน 115 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก และค่าความยากง่ายของข้อสอบ ซึ่งหลังจากตรวจวิเคราะห์แล้วได้ข้อสอบปรนัยที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง .20 - .80 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไปจำนวน 28 ข้อ ข้อสอบแบบเขียนตอบจำนวน 8 ข้อ

6.4 คัดเลือกข้อสอบที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ มีค่าความยากง่ายระหว่าง .10 - .90 และมีค่าอำนาจจำแนกบวกไว้ โดยข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านวินิจฉัยร้อยกรองรูปแบบใหม่ ซึ่งเป็นข้อสอบปรนัย แบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ และข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นข้อสอบแบบเขียนตอบ จำนวน 6 ข้อ

6.5 นำข้อสอบที่คัดเลือกไว้ตามข้อ 6.4 มาปรับปรุง แล้วนำไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน ซึ่งได้เรียนในภาคเรียนที่ 1 มาแล้วมากกว่าครึ่งภาคเรียน นำผลการสอบมาตรวจวิเคราะห์ ได้ค่าความยากง่ายของข้อทดสอบทั้งสองประเภท ระหว่าง .18 - .85 ค่าอำนาจจำแนก .18 - .62

7. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดำเนินการ ดังนี้

7.1 นำข้อทดสอบตามข้อ 6.5 มาปรับปรุง แล้วนำไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จำนวน 50 คน นำผลการสอบมาตรวจวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบได้ค่าต่าง ๆ ดังนี้

7.1.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการวินิจฉัยสร้อยกรองรูปแบบใหม่ซึ่งเป็นข้อสอบปรนัย แบบ 4 ตัวเลือก มีค่าความยากง่าย .20 - .80 ค่าอำนาจจำแนก .20 - .62 ค่าความเที่ยง คำนวณจากสูตรของคูเดอร์ ริชาร์ดสันที่ 20 ได้เท่ากับ 0.83

7.1.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นข้อสอบแบบเขียนตอบ มีค่าความยากง่าย .75 - .79 ค่าอำนาจจำแนก .21 - .30 ค่าความเที่ยง คำนวณโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.90

สำหรับการเกณฑ์การตรวจให้คะแนนข้อสอบแบบเขียนตอบนั้น ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยใช้เกณฑ์การประเมินผลการเขียนของคูเปอร์และโอเดล เป็นแนวทาง หลังจากได้ตรวจแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ได้ดำเนินการหาคุณภาพ ดังนี้

1. เลือกกระดาษคำตอบของนักเรียนจากการสอบครั้งแรกจำนวน 50 ชุด โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย นำมาให้ผู้ตรวจที่มีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยไม่น้อยกว่า 10 ปี ตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด นำคะแนนที่ได้จากผู้ตรวจทั้ง 2 คนมาคำนวณหาสัมประสิทธิ์ของความสอดคล้อง โดยใช้สูตรทางสถิติเพื่อคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (correlation coefficient) แบบเพียร์สันโปรดักโมเมนต์ (Pearson-Product Moment Correlation) และใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ ช่วยในการคำนวณ ได้ค่าความสอดคล้อง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.62

2. นำข้อเสนอแนะ และปัญหาในการตรวจให้คะแนนจากผู้ตรวจทั้งสองคนมาปรับปรุงเกณฑ์การให้คะแนน จากนั้นนำกระดาษคำตอบของนักเรียนในการสอบครั้งที่ 3 (ตามข้อ 7.1) จำนวน 20 ชุด มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ปรับปรุงใหม่ โดยใช้ผู้ตรวจ 2 คน ซึ่งมี ประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยไม่น้อยกว่า 10 ปี ตรวจให้คะแนน นำผลการให้คะแนนมาคำนวณหาสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง เช่นเดียวกับข้อ 1 ได้ค่าความสอดคล้องเท่ากับ 0.80

วิธีดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ
ดังนี้

1. ติดต่อ ประสานงานกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อแจ้งจุดมุ่งหมาย ชักซ้อม ท้าความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการทดสอบ และมอบแบบทดสอบให้แก่ครูผู้สอนเป็นผู้ทดสอบนักเรียน
2. ครูผู้สอนทดสอบกับนักเรียนในสัปดาห์ที่ 16 ของภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ตามเงื่อนไขที่กำหนดในแบบทดสอบ
3. ผู้วิจัยเป็นผู้ตรวจให้คะแนนผลการสอบของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยให้คะแนน ดังนี้
  - 3.1 ข้อทดสอบปรนัยข้อถูกข้อละ 1 คะแนน ข้อผิดข้อละ 0 คะแนน
  - 3.2 แบบเขียนตอบ ให้คะแนนตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนที่กำหนด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และค่าร้อยละ (ล้วน สายยศ 2536: 269-270) ตามสูตร ดังนี้

$$\text{ค่าเฉลี่ย } (\bar{X}) = \frac{\sum X}{N}$$

$$\begin{array}{l} \text{เมื่อ } X \\ N \end{array} = \begin{array}{l} \text{คะแนนของนักเรียนแต่ละคน} \\ \text{จำนวนนักเรียน} \end{array}$$

$$\text{ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)} = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

$$\begin{array}{l} \text{เมื่อ } X \\ \sum X \\ N \end{array} = \begin{array}{l} \text{คะแนนของนักเรียนแต่ละคน} \\ \text{คะแนนรวมของนักเรียนทุกคน} \\ \text{จำนวนนักเรียน} \end{array}$$

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{คะแนนที่ได้}}{\text{คะแนนเต็ม}} \times 100$$

2. วิเคราะห์หาค่าความยาก และค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ

2.1 ข้อสอบปรนัย (กัญจนา ลินทรต้นศิริกุล 2538: 52-53)

โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{ค่าความยาก}(P) = \frac{H + L}{N_H + N_L}$$

$$\text{ค่าอำนาจจำแนก } (r) = \frac{H - L}{N_H \text{ หรือ } N_L}$$

(สำหรับตัวเลือกถูก)

$$\text{ค่าอำนาจจำแนก } (r) = \frac{L - H}{N_H \text{ หรือ } N_L}$$

(สำหรับตัวลวง)

เมื่อ	H	=	จำนวนผู้ที่ตอบในกลุ่มสูงที่เลือกตัวเลือกนี้
	L	=	จำนวนผู้ที่ตอบในกลุ่มต่ำที่เลือกตัวเลือกนี้
	N _H	=	จำนวนผู้ตอบในกลุ่มสูงทั้งหมด
	N _L	=	จำนวนผู้ตอบในกลุ่มต่ำทั้งหมด

2.2 ข้อทดสอบแบบเขียนตอบ (บุญชม ศรีสะอาด 2534: 25-34)

ใช้สูตร ดังนี้

$$\text{ค่าความยาก } (P) = \frac{\sum H + \sum L}{2NM}$$

$$\text{ค่าอำนาจจำแนก } (D) = \frac{\sum H - \sum L}{NM}$$

เมื่อ	$\sum H$	=	ผลรวมของคะแนนกลุ่มสูง
	$\sum L$	=	ผลรวมของคะแนนกลุ่มต่ำ
	N	=	จำนวนคนในแต่ละกลุ่ม
	M	=	คะแนนเต็ม

3. หาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ ช่วยในการคำนวณ ดังนี้

3.1 แบบทดสอบปรนัยวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านวินิจสารร้อยกรองรูปแบบใหม่
คำนวณโดยใช้สูตรของคูเดอร์ ริชาร์ดสันที่ 20 (กัญจนา ลินทรต้นศิริกุล 2538: 65)
ตามสูตร ดังนี้

$$r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right]$$

เมื่อ	r_{tt}	=	ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ
	p	=	สัดส่วนของผู้ที่ตอบคำถามถูกต้องแต่ละข้อ
	q	=	สัดส่วนของผู้ที่ตอบคำถามไม่ถูกต้องแต่ละข้อ ซึ่งมีค่าเท่ากับ $1 - p$
	S^2	=	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด
	n	=	จำนวนข้อคำถามในแบบทดสอบ

3.2 แบบทดสอบเขียนตอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนเชิงสร้างสรรค์ คำนวณโดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (กัญจน่า ลินทรันตีริกกุล 2538: 68) ดังสูตรต่อไปนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S^2_i}{S^2} \right]$$

เมื่อ	α	=	ความเที่ยงของแบบทดสอบ
	$\sum S^2_i$	=	ความแปรปรวนรวมของคะแนนในข้อคำถามข้อที่ i
	S^2	=	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด
	n	=	จำนวนข้อคำถามในแบบทดสอบ

4. การหาประสิทธิภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนน ใช้สูตรสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สันโปรดักโมเมนต์ (ล้วน สายยศ 2536: 332) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ ช่วยในการคำนวณ ตามสูตร

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum x \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	=	สัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์
	N	=	จำนวนข้อทดสอบ
	X	=	คะแนนจากการตรวจของผู้ตรวจคนที่ 1
	Y	=	คะแนนจากการตรวจของผู้ตรวจคนที่ 2

5. การหาความสัมพันธ์ของผลสัมฤทธิ์ในการวิจารณ์สารร้อยกรองรูปแบบใหม่ กับผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน ใช้สูตรหาสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันโปรดัก โมเมนต์ เช่นเดียวกับข้อ 4

6. ในการทดสอบนัยสำคัญของความสัมพันธ์ ใช้การทดสอบค่า t-test (ลิวน สายยศ 2536: 333) ตามสูตร ดังนี้

$$t = \frac{r\sqrt{N-2}}{1-r^2}$$

t = ค่าแจกแจงของ t

r = ค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา

N = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านวินิจฉัยสารร้อยกรองรูปแบบใหม่ และผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ตอนที่ 2 ผลการทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ตอนที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านวินิจฉัยสารร้อยกรองรูปแบบใหม่ และผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

1.1 ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านวินิจฉัยสารร้อยกรองรูปแบบใหม่ แยกตามรูปแบบของร้อยกรอง ปรากฏผลในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ ของคะแนนจากแบบทดสอบการอ่านวินิจฉัยสารร้อยกรองรูปแบบใหม่ แยกตามรูปแบบของร้อยกรอง

รูปแบบของร้อยกรอง	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน(S.D.)	ร้อยละ
กลอนเปล่า	19	10.40	3.06	54.74
วรรณรูป	8	4.20	1.53	52.50
ประยูกต์ฉันท์ลักษณ์	13	6.60	2.19	50.77
รวม	40	21.10	4.77	52.75

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านวินิจฉัยสารร้อยกรองรูปแบบใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับที่ต่ำ คือได้คะแนนเฉลี่ย 21.10 จากคะแนนเต็ม 40 หรือร้อยละ 52.75 โดยมีคะแนนการวินิจฉัย กลอนเปล่า วรรณรูป และประยูกต์ฉันท์ลักษณ์ ร้อยละ 54.74 52.50 และ 50.77 ตามลำดับ

1.2 ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ แยกตามประเภทความสามารถ
ปรากฏผลในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ ของคะแนนจากแบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ แยกตามประเภทความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ประเภท ความสามารถ	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน(S.D.)	ร้อยละ
ด้านความคิดริเริ่ม	72	41.20	9.57	57.25
ด้านความประณีต	54	36.91	9.23	68.35
ด้านความมีคุณค่า	54	28.35	7.60	52.50
รวม	180	106.49	25.87	59.16

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ คือได้คะแนนเฉลี่ย 106.49 จากคะแนนเต็ม 180 หรือร้อยละ 59.16 แต่มีคะแนนด้านความประณีต อยู่ในระดับที่พอใช้ คือร้อยละ 68.35 ส่วนด้านความคิดริเริ่มและความมีคุณค่า ได้คะแนนร้อยละ 57.25 และ 52.50 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

2.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของผลสัมฤทธิ์ในการอ่านวินิจฉัยสารร้อยกรองรูปแบบใหม่กับผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน แยกตามรูปแบบของร้อยกรอง และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้ t -test ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของผลสัมฤทธิ์ในการอ่านวินิจฉัยสารร้อยกรองรูปแบบใหม่กับผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน แยกตามรูปแบบของร้อยกรอง และผลการทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

รูปแบบของร้อยกรอง	r	t
กลอนเปล่า	0.20	2.57*
วรรณรูป	0.00	0.04
ประยูกต์ฉันทลักษณ์	0.27	3.65*
รวมทุกประเภท	0.26	3.35*

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านวินิจฉัยสารร้อยกรองรูปแบบใหม่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาแยกตามรูปแบบของร้อยกรอง ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านวินิจฉัยสารร้อยกรองรูปแบบใหม่ ประเภทกลอนเปล่า และประเภทประยูกต์ฉันทลักษณ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านวินิจฉัยสารร้อยกรองรูปแบบใหม่ประเภทวรรณรูป ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปการวิจัย

การศึกษาเรื่อง "ความสัมพันธ์ของการอ่านนิจสารร้อยกรองรูปแบบใหม่กับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา" ได้ผลการวิจัยครอบคลุมเนื้อหาสาระที่สำคัญ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านนิจสารร้อยกรองรูปแบบใหม่ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของผลสัมฤทธิ์ในการอ่านนิจสารร้อยกรองรูปแบบใหม่ กับผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

สมมุติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านนิจสารร้อยกรองรูปแบบใหม่ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 149 คน ซึ่งเป็นตัวแทนของกลุ่มประชากรตามเกณฑ์ร้อยละ 10 ของเคอร์ลิงเจอร์ ซึ่งได้มาจากวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยแบ่งโรงเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ตามขนาดของโรงเรียน คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่หรือขนาดใหญ่พิเศษ จากนั้นจับสลากเพื่อเลือกโรงเรียนกลุ่มละ 1 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านนิจสารร้อยกรองรูปแบบใหม่ ซึ่งเป็นข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ มีค่าความยากง่าย

.20 - .80 ค่าอำนาจจำแนก .20 - .62 ค่าความเที่ยง .83 และ แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นข้อสอบแบบเขียนตอบ จำนวน 6 ข้อ มีค่าความยากง่าย .75 - .79 ค่าอำนาจจำแนก .21 - .30 ค่าความเที่ยง .90 ส่วนเกณฑ์การตรวจให้คะแนน มีค่าความสอดคล้อง .80

การเก็บและรวบรวมข้อมูลของการวิจัย ดำเนินการโดยให้ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ทดสอบนักเรียนในสัปดาห์ที่ 16 ของภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ผู้วิจัยนำผลการสอบมาตรวจให้คะแนน แล้วนำมาวิเคราะห์ หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และนำคะแนนจากการทำข้อสอบทั้งสองประเภทของนักเรียนมาหาความสัมพันธ์ โดยใช้สูตรหาสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สันโปรดักโมเมนต์ และทดสอบนัยสำคัญของความสัมพันธ์ โดยคำนวณหาค่า t-test

ผลการวิจัย

จากการใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่สร้างขึ้น ทดสอบกับนักเรียนได้ข้อค้นพบ ดังนี้

1. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านวินิจฉัยสารร้อยกรองรูปแบบใหม่ ทั้ง 3 รูปแบบ คือ กลอนเปล่า วรรณรูป และประยุกต์ฉันท์ลักษณะ ใกล้เคียงกัน คือร้อยละ 54.74, 52.50 และ 50.77 ตามลำดับ โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวม ร้อยละ 52.75
2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ในแต่ละด้านแตกต่างกัน คือ มีคะแนนด้านความประณีตสูงที่สุด ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 68.35 ส่วนด้านความคิดริเริ่ม และด้านความมีคุณค่า ได้ร้อยละ 57.25 และ 52.50 ตามลำดับ โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวม ร้อยละ 59.16
3. ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านวินิจฉัยสารร้อยกรองรูปแบบใหม่ของนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .26$)
4. ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านวินิจฉัยสารร้อยกรองรูปแบบใหม่ประเภทกลอนเปล่า และประเภทประยุกต์ฉันท์ลักษณะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประเภทประยุกต์ฉันท์ลักษณะไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย มีข้ออภิปราย ดังนี้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านวินิจฉัยสารร้อยกรองรูปแบบใหม่อยู่ในระดับที่ต่ำ คือ ได้คะแนนเฉลี่ยรวม ร้อยละ 52.75 แสดงว่า นักเรียนขาดทักษะในด้านการอ่านวินิจฉัยสาร และขาดประสบการณ์ในการอ่านวินิจฉัยสารร้อยกรองรูปแบบใหม่

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในหนังสือแบบเรียนระดับมัธยมศึกษาทุกระดับชั้น ปัจจุบันไม่มีร้อยกรองรูปแบบใหม่เป็นตัวอย่างให้นักเรียนได้ศึกษา และครูผู้สอนอาจไม่ได้นำวรรณกรรมประเภทนี้มาให้นักเรียนฝึกทักษะการอ่าน เพราะจากการสังเกตและสอบถามนักเรียนในช่วงของการเก็บรวบรวมข้อมูลพบว่า นักเรียนมีความสนใจ มีการวิพากษ์วิจารณ์ เห็นว่าเป็นวรรณกรรมที่แปลก มีคุณค่าหลายคนขอลอกไว้อ่าน ซึ่งการที่นักเรียนขาดการฝึกฝนและขาดประสบการณ์ เช่นนี้ ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านวิเคราะห์ร้อยกรองรูปแบบใหม่ในระดับต่ำ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างข้อความกับประสบการณ์เดิม (สุนันทามัน เศรษฐวิทย์ 2537: 128) ที่สรุปได้ว่า เมื่อผู้อ่านอ่านสารประเภทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการบันเทิงหรือวิชาการผู้อ่านจะพยายามโยงเข้าสู่ประสบการณ์เดิมและใช้ประสบการณ์ที่ตนมีอยู่เป็นเครื่องมือช่วยในการตัดสินใจเพื่อยอมรับหรือไม่ยอมรับต่อไป ตามทฤษฎีดังกล่าว เมื่อนักเรียนขาดประสบการณ์ในการอ่านวิเคราะห์ร้อยกรองรูปแบบใหม่มาก่อน จึงมีส่วนทำให้ผลสัมฤทธิ์ในด้านนี้อยู่ในระดับที่ต่ำ ฉะนั้น ครูผู้สอนจึงควรพิจารณาคัดเลือกวรรณกรรมร้อยกรองรูปแบบใหม่ที่เหมาะสม มาให้นักเรียนได้ศึกษา ได้ฝึกอ่านฝึกเขียนบ้าง เพราะเป็นวรรณกรรมร่วมสมัยเป็นที่สนใจของนักเรียน สามารถนำมาพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนได้ดี ดังที่ นัยนา สุทธิธรรม (2517) ชวน เพชรแก้ว (2518) พิศมัย สิงห์แก้ว (2519) สักกัญญา จันทร์เพ็ญ(2524) เนาวรัตน์ สมร่าง (2536) ได้ศึกษาไว้ โดยได้มีการวิเคราะห์คัดเลือก และใช้วรรณกรรมร่วมสมัยมาสร้างเป็นแบบฝึกที่ช่วยพัฒนาทักษะการอ่าน และการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวมร้อยละ 59.16 และมีคะแนนความสามารถด้านความคิดริเริ่ม และด้านความมีคุณค่า ร้อยละ 57.25 และ 52.50 ตามลำดับนั้น อาจเนื่องมาจากนักเรียนขาดการฝึกทักษะด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์อันเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญของหลักสูตร ทั้งนี้เพราะ กิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการเขียนวิชาภาษาไทยที่ดำเนินอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาปัจจุบันนั้น ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่อยู่ในกรอบ หรือกิจกรรมตามคำสั่งที่ครูเป็นผู้กำหนดรูปแบบ และเนื้อหาในการเขียน ดังที่ วรรณมา บัวเกิด (2537: 216) ได้กล่าวถึงสภาพการสอนทักษะการเขียนในระดับมัธยมศึกษาที่มีผู้ศึกษาไว้พบว่า การจัดกิจกรรมการสอนทักษะการเขียนแต่ละประเภทมีน้อย ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากกิจกรรมการสอนเขียนน้อย เพราะมีเวลาในการจัดกิจกรรมน้อยเกินไป อีกทั้งกิจกรรมการสอนทักษะการเขียนที่ผ่านมา เป็นกิจกรรมการเขียน ประเภทย่อความจากการอ่าน และการฟัง มากกว่าการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จึงทำให้นักเรียนขาดโอกาสในการที่จะคิด และเขียนในเชิงสร้างสรรค์ได้ตามความคิดและจินตนาการของตนเอง ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในระดับต่ำ

สำหรับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้านความประณีต ที่นักเรียนได้คะแนนสูงกว่าด้านอื่น ๆ คือได้ถึงร้อยละ 68.35 นั้น เพราะทักษะด้านนี้หมายถึงการเขียนด้านการใช้ถ้อยคำ ภาษา ในส่วนของ ความถูกต้องตามอักขรวิธี และกฎเกณฑ์ทางภาษา อันเป็นลักษณะโดยทั่วไปของการเขียนทุกประเภท ซึ่งในส่วนนี้ นักเรียนได้รับการฝึกฝน และพัฒนามากกว่าด้านอื่น ๆ

จากการเรียนการสอนในหลักสูตรปัจจุบันอยู่แล้ว

จากผลการวิจัยดังกล่าว ครูผู้สอนจึงควร พิจารณาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้นักเรียนให้มากขึ้น ซึ่งอาจใช้การสร้างแบบฝึกในลักษณะต่าง ๆ ตามที่ได้มีผู้ศึกษาไว้ เช่น พิสมัย สิ่งแก้ว (2519) สร้างแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากร้อยกรองร่วมสมัย นราวัลย์ พลพิพัฒน์ (2522) ใช้เรื่องสั้นของภนส์ จรรย์รงค์ เป็นแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สุกัญญา จันทร์เพ็ญ (2524) สร้างแบบฝึกการเขียนกลอนเชิงสร้างสรรค์ และ ประชุมพร ธนุทอง (2527) ใช้การ์ตูนในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งสามารถพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม การเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้น ต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ และ เจตคติที่ดีเป็นสำคัญ ซึ่ง วินัย สอนดี (2534) ได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของวิลเลียมส์ (Williams) พบว่า สามารถพัฒนาความคิดริเริ่มของนักเรียนอย่างได้ผล ซึ่งรูปแบบการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของวิลเลียมส์นั้นสามารถนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ถึง 18 แนวทาง (ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา 2537) และจากการศึกษาของ มยุรี เคาระหัตติ (2535) พบความสัมพันธ์ทางบวกของเจตคติ กับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ช่วยพัฒนาเจตคติในการเขียนสร้างสรรค์ได้

3. ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านวินิจสารร้อยกรองรูปแบบใหม่ของนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ในการวินิจสารร้อยกรองรูปแบบใหม่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และเป็นไปตามทฤษฎีการอ่านเพื่อการวิเคราะห์ ของ ไวท์ (Edward M. White) (อ้างถึงในวรรณภา บัวเกิด 2537) ซึ่งสรุปได้ว่า ผู้อ่านจะวิเคราะห์รูปแบบ การใช้ศัพท์ ถ้อยคำสำนวน กลวิธีนำเสนอ อารมณ์ ความรู้สึก คุณค่าสาระของเรื่องที่อ่าน แล้วนำมาปรับใช้กับงานเขียนของตน นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับแนวทางของเทคนิคการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร กลุ่มพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ (ประภาศรี สีหอำไพ 2537: 172-173) ที่เห็นว่าการอ่านสัมพันธ์กับการเขียน โดยในการสอนให้ผู้เรียนพัฒนาความคิดสร้างสรรค์นั้น ควรฝึกให้อ่านและฟังแล้วนำไปถ่ายทอดด้วยการพูดและการเขียน ส่งเสริมให้ใช้วิจารณ์และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ช่วยให้นักเรียนได้เกิดการรับรู้และเรียนรู้ นอกจากนี้ ผลของการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับความคิดของ ชนะ เวชกุล (2524: 1) ปรีชา ช่างขวัญสิน (2525: 4) สมพร มนต์สูตร (2525: 1) และชลธิรา สัตยาวัฒนา (2530: 11) รวมทั้ง โรเซนเบิร์ก (Rosenberg, V.M. 1989) ที่ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ของการอ่านการเขียน และการคิดไว้สอดคล้องกัน โดยเห็นว่า การอ่านเป็นพื้นฐานสำคัญของการเขียนและการพัฒนาความคิด ฉะนั้น ครูผู้สอน จึงควรพิจารณาคัดเลือกวรรณกรรมที่เหมาะสม และมีรูปแบบหลากหลายให้นักเรียนได้ศึกษาได้ฝึกทักษะด้านการอ่านวินิจสาร และทักษะด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์

จากผลการวิจัยที่ปรากฏว่า การอ่านวินิจสารร้อยกรองรูปแบบใหม่ประเภทวรรณกรรมไม่มีความสัมพันธ์กับการเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้น เนื่องมาจากร้อยกรองประเภทวรรณกรรมมีให้เห็นน้อยมาก ร้อยกรองรูปแบบใหม่ที่ปรากฏในนิตยสารและหนังสือโดยทั่วไปจะเป็นประเภท

กลอนเปล่าและประเภทประยักต์ฉันท์ลักษณะ ส่วนประเภทวรรณรูปจะมีให้เห็นในหนังสือที่เป็นเรื่องเฉพาะ ซึ่งมีน้อยมาก จึงทำให้นักเรียนได้มีโอกาสวิเคราะห์และเชื่อมโยงมาสู่การเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้น้อยด้วยเช่นกัน แต่การที่นักเรียนได้ตระหนักการอ่านวินิจสารสูงกว่าประเภทประยักต์ฉันท์ลักษณะนั้น เนื่องจากวรรณรูปเป็นการนำถ้อยคำมาสร้างเป็นภาพ ภาพที่เกิดขึ้นนั้น ช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าใจสาระสำคัญ แนวคิดและเจตนาของผู้เขียนได้ง่ายขึ้น เพราะว่าการวิเคราะห์ให้เห็นภาพทำให้รู้จักโครงคร่าวเรื่องที่อ่าน เพราะสะดวกใจภาพที่เห็น การอ่านสนุกสนานขึ้น รวมทั้งยังอาจทำให้มองเห็นสาระสำคัญ หรือรายละเอียดที่น่าสนใจ ไม่มองข้ามความสำคัญ หรือใจความบางอย่าง การวิเคราะห์ให้เห็นภาพนั้นเป็นประโยชน์ต่อการวินิจสาร (ธิดา โมสิกรัตน์ 2533: 570) จึงมีส่วนช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านวินิจสารวรรณรูปเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยนี้ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยควรให้ความสนใจในการพัฒนาความสามารถในการอ่านวินิจสารและความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนมากขึ้น
2. ครูผู้สอน ควรพิจารณาคัดเลือกร้อยกรองรูปแบบใหม่ที่เหมาะสม มาให้นักเรียนได้ฝึกอ่านวิเคราะห์วินิจสาร และพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์
3. ผู้จัดทำแบบเรียนควรมีการคัดเลือกร้อยกรองรูปแบบใหม่ที่เหมาะสม มาให้นักเรียนได้ศึกษา
4. แบบทดสอบ และเกณฑ์การตรวจให้คะแนนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ควรมีการนำไปปรับใช้ให้เหมาะกับเวลา และสภาพการเรียนการสอนจริง ที่กำหนดไว้คาบละ 50 นาที โดยอาจแยกสอบการอ่านและการเขียนคาบเรียนละประเภท หรือแบ่งแบบทดสอบออกเป็นตอน ๆ ตามรูปแบบของร้อยกรอง
5. ผู้สอนอาจนำผลการวิจัย ไปพัฒนาการเรียนการสอน โดยใช้ร้อยกรองรูปแบบใหม่พัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการวินิจสาร และการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเพื่อสร้างแบบฝึกพัฒนาการวินิจสารโดยใช้ร้อยกรองรูปแบบใหม่ หรือแบบฝึกพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากร้อยกรองรูปแบบใหม่
2. ควรศึกษาความแตกต่างระหว่างความสัมพันธ์ของการวิจัยครั้งนี้ กับความสัมพันธ์ของวรรณกรรมประเภทอื่นกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์
3. การวิจัยครั้งต่อไปควรทำการวิจัยในลักษณะที่คล้ายคลึงกับการวิจัยครั้งนี้ โดยวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างในภาคอื่น ๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กัญจนา ลินทรตันศิริกุล "การพัฒนาและการใช้เครื่องมือวิจัย" ใน ประมวลสาระชุดวิชา
การพัฒนาทักษะทางภาษา หน่วยที่ 1 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2538
- กาญจนา วิชญาปกรณ์ เอกสารประกอบการสอนการอ่าน ภาควิชาภาษาไทยและ
ภาษาตะวันออก มหาวิทยาลัยนเรศวร 2534
- กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ จากขนบสุนวลักษณ์ของกวีนิพนธ์ไทย เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง
วรรณกรรมไทยในยุคโลกาภิวัตน์ ชลบุรี มหาวิทยาลัยบูรพา 2537
- _____ "แนวทางการอ่านวรรณคดีมรดกประเภทร้อยกรอง" ใน
เอกสารการสอนชุดวิชา ภาษาไทย 5-การอ่าน หน่วยที่ 11 นนทบุรี
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2527
- ชนะ เวชกุล การเขียนสร้างสรรค์ กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์ 2524
- ชลธิรา สัตยวัฒน์ ผจญภัยร้อยเรียง กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ปลาตะเพียน 2530
- ชวน เพชรแก้ว "การวิเคราะห์และเลือกผลงานของนักเขียนบทร้อยกรองร่วมสมัย
มาใช้ในการสอนแต่งคำประพันธ์ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย" วิทยา
นิพนธ์ศรีศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย 2518
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ "การพัฒนาสมรรถภาพทางภาษาไทยโดยต่อเนื่อง" ใน เอกสาร
การสอนชุดวิชา ภาษาไทย 1 หน่วยที่ 14 นนทบุรี สาขาวิชาศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2533
- ณรงค์ฤทธิ์ ตักดาณรงค์ "การเขียนสร้างสรรค์" วิทยจารย์ 92 (กันยายน 2537) หน้า

- ตรีณี สาริการิน "การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เขียนโดยใช้ภาพการ์ตูนที่มีฉากประกอบและภาพ
การ์ตูนที่ไม่มีฉากประกอบ โรงเรียนชุมชนบ้านด่านซ้าย จังหวัดเลย"
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2535
- ทัศนีย์ สลัดยะนันท์ วรรณกรรมซึ่งสนองความต้องการของวัยรุ่น : รายงานการวิจัย
เชียงใหม่ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2534
- ธิดา โมสิกรัตน์ "การอ่าน" ใน เอกสารการสอนชุดวิชา ภาษาไทย 1 หน่วยที่ 9
นนทบุรี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2533
- นราวัลย์ พูลพิพัฒน์ "การสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ร้อยกรอง
ร่วมสมัยในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย"
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2522
- นัยนา สุทธิธรรม "ฉันทลักษณ์ไทยร่วมสมัยในการสอนแต่งคำประพันธ์ในระดับมัธยม
ศึกษาตอนปลาย" วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2517
- เนาวรัตน์ สมร่าง "การใช้วรรณกรรมร่วมสมัยพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณ์
ญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว จังหวัด
สมุทรปราการ" วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2536
- บุญชม ศรีสะอาด "การวิเคราะห์ข้อสอบแบบอื่นนอกเหนือจากแบบเลือกตอบ"
การวัดผลการศึกษา 12 (มกราคม - เมษายน 2534) หน้า 79-84
- บุญสม กุ้งจริญ "การวิเคราะห์ร้อยกรองในช่วง พ.ศ. 2522 - พ.ศ. 2530"
ปริญญาโทมนุษยศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2533
- ประชุมพร ธนทอง "การใช้การ์ตูนสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์" วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร-
มหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2527

- ประสาร มาลากุล ๗ อุษยา "ความคิดสร้างสรรค์ : พรสวรรค์ที่พัฒนาได้" ใน ปริตยาภิวันท์ กรุงเทพมหานคร คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2537
- ปราณี เพชรแก้ว "การศึกษาความสนใจในการอ่านวรรณกรรมร้อยกรองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาลัยครุภาคใต้" วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2525
- ปริศนา พุทธสุวรรณ "การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหนองจอก" วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2527
- ปะการัง (นามแฝง) จะติดปีกผีเสื้อ โดยบินไป กรุงเทพมหานคร 'วดาศำนักพิมพ์ 2529
- ปรีชา ช่างขวัญเงิน ศิลปะการเขียน กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์วิชาการ 2525
- พงษ์จันทร์ คล้ายสุบรรณ การเขียนสร้างสรรค์ พระนครศรีอยุธยา คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา 2528
- พิบูลย์ศักดิ์ ละครพล ถนนแห่งแสงตะวัน กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์วลัยลักษณ์ 2531
- พิสมัย สิงห์แก้ว "การใช้เรื่องสั้นของมโนส จรรย์งค์ สอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์" วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2519
- มยุรี เคราะห์ดี "การเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนสร้างสรรค์และเจตคติด้านร้อยกรองในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยกระบวนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนแบบปกติ" ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2535
- เมรี (นามแฝง) "มือนั้นสีขาว กวีนิพนธ์ซีไรต์ 2535" เพื่อนหนังสือ 2 (กันยายน 2535) หน้า 26-34
- ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์ 2525

- รัตน์ชัย สัจพันธ์ "การประพันธ์รูปแบบใหม่" ใน เอกสารการสอนชุดวิชา ภาษาไทย 2 การประพันธ์ไทย หน่วยที่ 9 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2533
- ล้วน สายยศ "ระเบียบวิธีสถิติบางประการเพื่อการวิจัย" ใน ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน หน่วยที่ 4 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2536
- วรรณภา บัวเกิด "วิธีสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียน" ใน ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาทักษะทางภาษา หน่วยที่ 14 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2537
- วสันต์ สิทธิเขตต์ คนไม่มีสมอง กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์กระต่ายสา 2527
- วิชาการ, กรม คู่มือครูภาษาไทย ท 341 การพูดและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์การศาสนา 2529
- หนังสือเรียนภาษาไทย ท 341 การพูดและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภา 2535
- หนังสือเรียนภาษาไทย ท 503 ท 504 ชุดทักษะพัฒนา เล่ม 2 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภา 2536
- หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภา 2535
- วินัย สอนดี "การพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามรูปแบบของวิลเลียมส์" วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2534
- วิฑูช โสภวงศ์ "วิธีสอนเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสาร" ใน ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาทักษะทางภาษา หน่วยที่ 15 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2537
- ศักดิ์ศิริ มีสมสืบ มีอันนี้สีขาว กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ยามหนังสือ 2531

ศิวกานท์ ปทุมสูติ สร้อยสันติภาพ กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ต้นอ้อ 2532

คีรีระ (นามแฝง) ป่าใบไม้ไหว : บทกวีแห่งความรัก กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์
เคล็ดไทย 2528

สนิท ตั้งทวี การใช้ภาษาเชิงปฏิบัติ กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์ 2529

สมพร มั่นตะสูตร การเขียนสร้างสรรค์ กรุงเทพมหานคร ศูนย์หนังสือธรรมศาสตร์ 2525

สมศักดิ์ สันธูระเวชญ์ ความคิดสร้างสรรค์ : หลักการ ทฤษฎี การเรียนการสอนการวัด
และประเมินผล กรุงเทพมหานคร กรมวิชาการ 2535

สุกัญญา จันทรเพ็ญ "การสร้างแบบฝึกการเขียนกลอนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงวิทยาลัยครูอุบลราชธานี"
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ 2524

สุจริต เพียรชอบ "การพัฒนาทักษะการเขียน" ใน ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนา
ทักษะทางภาษา หน่วยที่ 14 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช 2537

สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์พรหม วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา กรุงเทพ-
มหานคร ไทยวัฒนาพานิช 2523

สุนันทา มั่นเสกวิทย์ "การประเมินการอ่าน" ใน เอกสารการสอนชุดวิชา ภาษาไทย 5
การอ่าน หน่วยที่ 11 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย-
ธรรมาธิราช 2527

สุนันทา มั่นเสกวิทย์ "วิธีสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน" ใน ประมวลสาระชุดวิชาการ
พัฒนาทักษะทางภาษา หน่วยที่ 13 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช 2537

สุพัฒน์ สุกมลสันต์ "การพัฒนาทักษะการอ่าน" ใน ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนา
ทักษะทางภาษา หน่วยที่ 9 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช 2537

- สุมิตรา อังวัฒน์กุล "ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษา" ใน ประมวลสาระ
ชุดวิชาสารัตถะและวิทยวิธีทางภาษาไทย หน่วยที่ 2 นนทบุรี สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2537
- สุวรรณา รัตนเมธี "สัมฤทธิ์ผลด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้น ป.3
ที่เรียนโดยวิธีสอนอ่านตามแนวคิดของดัลล์แมน" วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2533
- อนูมานราชชน, พระยา การศึกษาวรรณคดีแห่งวรรณศิลป์ กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์
คุรุสภา 2533
- อลิสา วานิชดี "การอ่านวรรณกรรมร่วมสมัย" ใน เอกสารการสอนชุดวิชา ภาษาไทย 1
หน่วยที่ 12 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
2537
- อัจฉรา วงศ์โสธร "เทคนิคการวัดและประเมินผลทางภาษา" ใน ประมวลสาระ
ชุดวิชาสารัตถะและวิทยวิธีทางภาษาไทย หน่วยที่ 13 นนทบุรี สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2537
- Hansen, Tom Reclaiming the Body : Teaching Mordern Poetry
by Ignoring Meaning Atlanta: Paper presented at
the Annual Meeting of the National Council of Teachers
of English, 1990.
- Rosenberg, V. M. Reading Writing and Thinking : Critical
Conection New York: Random House. 1989.

הכנת חברה

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ดร. กิรติ ศรีวิเชียร กศ.บ. M. Ed. ค.ม. กศ.ค. (วิจัยการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร)
หัวหน้าภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
2. รศ.ดร.จิตร์ลดา แสงปัญญา ค.บ. (เกียรตินิยม) ค.ม. (การสอนภาษาไทย) ค.ค. (หลักสูตรและการสอน)
รองศาสตราจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
จังหวัดนครปฐม
3. นางทิพวรรณ หุ่นเจริญ กศ.บ.
อาจารย์ 2 ระดับ 6 โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ครูแม่แบบการเขียน เขตการศึกษา 6
4. น.ส.ปทุม พงษ์สุชาติ ค.ม. (การสอนภาษาไทย)
อาจารย์ 2 ระดับ 6 โรงเรียนปทุมคงคา กรุงเทพมหานคร
5. ผศ. พงษ์จันทร์ คล้ายสุบรรณ กศ.บ. ป.วิชาเฉพาะภาษาและวรรณคดีไทย
กศ.ม. (การสอนภาษาไทย)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาภาษาไทย สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
6. นายพงษ์ศิริ ดีวาจา ศศ.ม. (การสอนภาษาไทย)
อาจารย์ 2 ระดับ 6 โรงเรียนนาฮี "สุนทรวิทยานุกูล" จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
7. นายสมนึก ญาณจันทร์ กศ.บ.
อาจารย์ 2 ระดับ 6 โรงเรียนบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
วิทยากร ประจำศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาคผนวก ข

สำเนาหนังสือขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

ที่ นม 1307/ (สำเนา)
 ครูท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
 จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ กุมภาพันธ์ 2537

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นายดำรง ญาณจันทร์ นักศึกษาหลักสูตร บัณฑิตศึกษา แขนงวิชา
 หลักสูตรและการสอน วิชาเอก มัธยมศึกษา (ภาษาไทย) ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง
 ความสัมพันธ์ของการอ่านวินิจสารร้อยกรองรูปแบบใหม่กับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นมัธยม
 ศึกษาปีที่ 5 จังหวัดพระนครศรีอยุธยาตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะรวบรวมข้อมูล
 และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้
 เครื่องมือที่จัดทำมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการ
 การวิจัย ทางสาขาวิชาฯ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการ
 สอนภาษาไทย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการ
 วิจัยของผู้วิจัยนี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ เพิ่มเติมนักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอ
 ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีรยุทธ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

โทร. 5032121-4 ต่อ 3524-6

โทรสาร 5033567

ภาคผนวก ค

คู่มือ
เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือวิจัย

แผนการสร้างเครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ของการวินิจฉัยร้อยกรองรูปแบบใหม่กับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านวินิจฉัยร้อยกรองรูปแบบใหม่แบบเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์แบบเขียนตอบ จำนวน 6 ข้อ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านวินิจฉัย และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 นี้ จัดทำขึ้นเพื่อวัดความสามารถทางการคิดและความสามารถทางปัญญา เป็นการวัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ตามหลักการของบลูม (Benjamin 'S Bloom) ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ชั้น ดังนี้

1. ความรู้ - จ्ञา (knowledge)
2. ความเข้าใจ (comprehension)
3. การนำไปใช้ (application)
4. การวิเคราะห์ (analysis)
5. การสังเคราะห์ (synthesis)
6. การประเมินค่า (evaluation)

ความสามารถในการอ่านวินิจฉัย เป็นการอ่านขั้นสูง เป็นการใช้อนุภาพความสามารถในระดับ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ซึ่งต้องอาศัยความสามารถด้านความเข้าใจเป็นพื้นฐานอยู่บ้าง

การวิเคราะห์ หมายถึงสมรรถภาพที่สามารถแยกแยะส่วนย่อย ๆ ของเหตุการณ์ เรื่องราว หรือเนื้อหาต่าง ๆ ว่าประกอบด้วยอะไร มีจุดมุ่งหมาย หรือความประสงค์สิ่งใด และสำคัญอย่างไร อีกทั้งมองเห็นว่าส่วนย่อย ๆ เหล่านี้ มีความเกี่ยวข้องกันอย่างไร เกี่ยวข้องกันโดยอาศัยหลักการใด การวิเคราะห์จึงจำเป็นต้องอาศัยสมรรถภาพด้าน ความจำ ความเข้าใจ และนำไปใช้ มาประกอบการพิจารณา

การวิเคราะห์ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ วิเคราะห์ความสำคัญ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ และวิเคราะห์หลักการ

การสังเคราะห์ คือความสามารถในการรวมสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อให้เป็นสิ่งใหม่ที่มีคุณลักษณะ โครงสร้าง หรือหน้าที่ใหม่

การสังเคราะห์แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ สังเคราะห์ข้อความ สังเคราะห์แผนงาน และสังเคราะห์ความสัมพันธ์

การประเมินค่า หมายถึงความสามารถในการพิจารณาตัดสินใจ เมื่อเปรียบเทียบ
เทียบกับเกณฑ์ หรือมาตรฐานที่กำหนด อาจเป็นด้านปริมาณ หรือคุณภาพ ซึ่งแบ่งออกเป็น
2 อย่างคือ ประเมินโดยอาศัยข้อเท็จจริงภายใน และประเมินโดยอาศัยเกณฑ์ภายนอก
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัด
ความสามารถขั้นสูง คือขั้นสังเคราะห์ และประเมินค่า ผู้เขียนจะต้องสามารถประมวล
ความรู้ ประสบการณ์ ความคิด และความสามารถด้านต่าง ๆ ออกมาเป็นวรรณกรรมที่
มีลักษณะริเริ่ม แปลกใหม่ มีความประณีตในการนำเสนอ วิธีการใช้ภาษา และจะต้องมี
สาระ มีคุณค่า มีประโยชน์ด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายด้าน

แผนการสร้างแบบทดสอบ

แบบทดสอบที่ใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านนิจสารร้อยกรองรูปแบบใหม่ จำนวน
40 ข้อ แบ่งการวัดระดับพฤติกรรมเป็น สัดส่วน ดังนี้

วัดพฤติกรรมขั้นความเข้าใจ ร้อยละ 25 หรือ 10 ข้อ

วัดพฤติกรรมขั้นการวิเคราะห์ ร้อยละ 20 หรือ 8 ข้อ

วัดพฤติกรรมขั้นการสังเคราะห์ ร้อยละ 30 หรือ 12 ข้อ

วัดพฤติกรรมขั้นการประเมินค่า ร้อยละ 25 หรือ 10 ข้อ

จุดประสงค์ พฤติกรรมที่ต้องการวัด และจำนวนข้อสอบ กำหนดไว้ดังตาราง
ผนวกที่ 1 ดังนี้

ตารางผนวกที่ 1 จุดประสงค์ พฤติกรรมที่ต้องการวัด และจำนวนข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์
การอ่านนิจสารร้อยกรองรูปแบบใหม่

จุดประสงค์ทั่วไป	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ระดับพฤติกรรม	จำนวนข้อสอบ
1. จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้	1.1 บอกความหมายของถ้อยคำ สำนวนภาษาได้ 1.2 สรุปเนื้อหา และสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง	ความเข้าใจ	10
2. วิเคราะห์องค์ประกอบ ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ และหลักเกณฑ์ทางภาษาจากเรื่องที่อ่านได้	2.1 แยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น อารมณ์ความรู้สึกที่ปรากฏในวรรณกรรมได้ 2.2 ระบุความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ได้	วิเคราะห์	8

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

จุดประสงค์ทั่วไป	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ระดับพฤติกรรม	จำนวนข้อสอบ
	2.3 บอกหลักการไวยากรณ์ในการเขียนได้		
	2.4 บอกหลักและกลวิธีในการนำเสนอได้		
3. สรุปแนวคิดสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้	3.1 บอกข้อคิดจากเรื่องและเจตนาของผู้แต่งได้ 3.2 บอกแนวคิดสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ 3.3 ตั้งชื่อเรื่องได้	สังเคราะห์	12
4. สรุปคุณค่าขององค์ประกอบต่าง ๆ ได้	4.1 ระบุคุณค่าหรือสิ่งที่ได้จากการอ่านวรรณกรรมได้ 4.2 วิเคราะห์องค์ประกอบต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล	ประเมินค่า	10

แบบทดสอบที่ใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์จำนวน 6 ข้อ แบ่งวัดระดับพฤติกรรม เป็นสัดส่วน ดังนี้

วัดพฤติกรรมขั้นการสังเคราะห์ ร้อยละ 70 หรือ 4 ข้อ

วัดพฤติกรรมขั้นการประเมินค่า ร้อยละ 30 หรือ 2 ข้อ

จุดประสงค์ พฤติกรรมที่ต้องการวัด และจำนวนข้อสอบ กำหนดไว้ตามตารางผนวกที่ 2 ดังนี้

ตารางผนวกที่ 2 จุดประสงค์ พฤติกรรมที่ต้องการวัด และจำนวนข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ การเขียนเชิงสร้างสรรค์

จุดประสงค์ทั่วไป	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ระดับพฤติกรรม	จำนวนข้อสอบ
1. สังเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่กำหนดให้ได้	1. เขียนแสดงความรู้สึกหรือแสดงจินตนาการ หรือเขียนอธิบายเพื่อแสดงความคิดเห็นในหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้ได้	สังเคราะห์	2
2. เปรียบเทียบ สิ่งที่มีลักษณะแตกต่างจากที่กำหนดให้ได้	2. เขียนวรรณกรรมชิ้นใหม่ ที่แตกต่างจากวรรณกรรมที่กำหนดให้ได้ หรือเขียนบทสนทนาของตัวละครที่มีความแตกต่าง ชัดแย้งกันได้	สังเคราะห์	2
3. ประเมินเหตุการณ์ จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้	3. เขียนแสดงจินตนาการ คาดเดาเหตุการณ์ได้อย่างเหมาะสม	ประเมินค่า	2

คุณภาพของแบบทดสอบ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านวินิจสารร้อยกรองรูปแบบใหม่ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีค่าความเที่ยง ค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก ดังนี้

ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ของข้อสอบ และค่าความเที่ยงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการวินิจสารร้อยกรองรูปแบบใหม่ ปรากฏดังตารางผนวกที่ 3 ต่อไปนี้

ตารางผนวกที่ 3 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ของข้อสอบ และค่าความเที่ยงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการวิเจสสารร้อยกรองรูปแบบใหม่

ข้อที่	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก	จุดประสงค์ข้อที่	ค่าความเที่ยง
1	0.70	0.62	1.2	0.83
2	0.68	0.23	3.3	
3	0.70	0.36	1.2	
4	0.74	0.49	4.2	
5	0.60	0.41	4.1	
6	0.74	0.30	4.2	
7	0.70	0.59	3.1	
8	0.76	0.27	1.2	
9	0.30	0.32	4.2	
10	0.78	0.35	4.2	
11	0.36	0.43	2.2	
12	0.68	0.33	3.1	
13	0.20	0.27	2.2	
14	0.78	0.28	1.2	
15	0.40	0.54	1.2	
16	0.72	0.22	1.2	
17	0.58	0.55	3.2	
18	0.76	0.28	2.4	
19	0.78	0.22	4.2	
20	0.74	0.21	3.2	
21	0.62	0.22	2.1	
22	0.34	0.46	4.2	
23	0.78	0.20	3.3	
24	0.78	0.21	3.1	
25	0.80	0.25	4.2	
26	0.44	0.40	2.4	
27	0.54	0.23	3.1	
28	0.68	0.48	1.1	
29	0.70	0.48	2.4	
30	0.78	0.26	3.2	
31	0.72	0.34	2.3	

ตารางผนวกที่ 3 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก	จุดประสงค์ข้อที่	ค่าความเที่ยง
32	0.60	0.36	1.1	0.83
33	0.50	0.37	2.3	
34	0.70	0.28	1.2	
35	0.30	0.41	4.1	
36	0.34	0.40	3.2	
37	0.56	0.30	1.2	
38	0.74	0.27	3.1	
39	0.34	0.22	3.1	
40	0.76	0.28	4.1	

ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ของข้อสอบ และค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ปรากฏดังตารางผนวกที่ 4 ต่อไปนี้

ตารางผนวกที่ 4 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ของข้อสอบ และค่าความเที่ยงของ
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ข้อที่	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก	จุดประสงค์ข้อที่	ค่าความเที่ยง
1	0.79	0.24	3	0.90
2	0.76	0.21	2	
3	0.78	0.25	1	
4	0.77	0.30	3	
5	0.77	0.23	1	
6	0.75	0.30	2	

คู่มือการใช้แบบทดสอบ

แบบทดสอบชุดนี้ มี 2 แบบ ใช้เวลา 90 นาที

แบบที่ 1 เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการวินิจฉัยสารร้อยกรองรูปแบบใหม่ มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ห่องค์ประกอบของเรื่องที่อ่านในด้านรูปแบบ เนื้อหา กลวิธีการนำเสนอ เจตนาของผู้เขียน และการใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา วัดความสามารถในการคิดสังเคราะห์และประเมินค่าองค์ประกอบต่าง ๆ รวมทั้งสารสำคัญที่สุด และสารรองของเรื่องที่อ่าน

แบบทดสอบเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ การให้คะแนนเป็นแบบ 0-1 มีเฉลยดังนี้

1	ข	11	ข	21	ข	31	ข
2	ง	12	ค	22	ก	32	ข
3	ค	13	ง	23	ก	33	ข
4	ข	14	ง	24	ง	34	ค
5	ก	15	ก	25	ก	35	ก
6	ข	16	ข	26	ก	36	ง
7	ก	17	ง	27	ค	37	ข
8	ค	18	ข	28	ค	38	ค
9	ก	19	ค	29	ก	39	ข
10	ก	20	ก	30	ง	40	ง

แบบที่ 2 เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดความสามารถในการเขียน 3 ด้าน คือ

1. ด้านความคิดริเริ่ม หมายถึง การสร้างวรรณกรรมที่แปลกใหม่สำหรับตนเอง หรือผู้อื่น อาจใหม่ในด้านรูปแบบ เนื้อหาความคิด การใช้ภาษา การนำเสนอ สำนวนภาษา ด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายด้าน

2. ด้านความประณีตในการใช้ภาษา หมายถึง การเรียบเรียงประโยค การใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาได้ถูกต้อง เหมาะสม สื่อความหมายได้ดี ชัดเจน มีความไพเราะ

3. ด้านความมีคุณค่าสาระ หมายถึง ผลงานที่เขียนขึ้นนั้นมีประโยชน์ด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายด้าน เช่น ด้านความรู้ ด้านความคิด ด้านอารมณ์ความรู้สึก

แบบทดสอบเป็นแบบเขียนตอบ จำนวน 6 ข้อ แต่ละข้อมีเกณฑ์การตรวจให้คะแนนที่ปรับจากเกณฑ์การประเมินงานเขียนของ กูเปอร์ และ โอเคล ดังนี้

เกณฑ์การตรวจให้คะแนน

การให้คะแนนตามเกณฑ์ต่อไปนี้ให้ใช้ปริมาณงานเขียนเป็นหลัก ดังนี้

1. ให้คะแนน 0 เมื่อเขียนได้น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนบรรทัด หรือย่อหน้าที่กำหนด หรือเขียนมากเกินไปกว่าที่กำหนดสามเท่าขึ้นไป
2. คะแนนที่ได้ คูณด้วยเศษ 1 ส่วน 3 ในข้อที่เขียนได้น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนบรรทัดหรือจำนวนย่อหน้าที่กำหนด หรือเขียนมากเกินไปกว่าที่กำหนดสองเท่าขึ้นไป
3. คะแนนที่ได้ คูณด้วยเศษ 2 ส่วน 3 ในข้อที่เขียนได้ไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง แต่ไม่ครบตามจำนวนบรรทัดหรือจำนวนย่อหน้าที่กำหนด หรือเขียนมากเกินไปกว่าที่กำหนดหนึ่งเท่าครึ่งถึงสองเท่า
4. ในกรณีที่เขียนได้ครบถ้วนตามที่กำหนด หรือเขียนมากเกินไปกว่าที่กำหนดเล็กน้อยให้คะแนนตามเกณฑ์ปกติ

เกณฑ์การพิจารณา และการประเมินคุณภาพข้อสอบแบบเขียนตอบ มีดังตารางผนวกที่ 5

ตารางผนวกที่ 5 เกณฑ์การพิจารณา และการประเมินคุณภาพการเขียนเชิงสร้างสรรค์

เกณฑ์การพิจารณา	เกณฑ์การประเมินคุณภาพ		
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
1. ความริเริ่ม			
1.1 ด้านเนื้อหา ความคิด	1	2	3
1.2 ด้านรูปแบบ	1	2	3
1.3 ด้านกลวิธีการนำเสนอ	1	2	3
1.4 ด้านสำนวนภาษา	1	2	3
2. ความประณีต			
2.1 ด้านการใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการสะกดคำ	1	2	3
2.2 ด้านการใช้ถ้อยคำและสำนวนภาษา	1	2	3
2.3 ด้านการเรียบเรียงประโยค	1	2	3
3. คุณค่าสาระ			
3.1 ด้านความรู้ความคิด	1	2	3
3.2 ด้านอารมณ์ความรู้สึก	1	2	3
3.3 ด้านการนำไปใช้	1	2	3

การให้คะแนน กำหนด ดังนี้

ลักษณะของงานเขียน	คะแนน
1. ความริเริ่ม	
1.1 ด้านเนื้อหา ความคิด	
- เป็นเนื้อหา ความคิดที่ผิด หรือขัดแย้งกับข้อกำหนด	1
- เป็นเนื้อหาความคิด ที่เป็นไปตามข้อกำหนด	2
- เป็นเนื้อหาความคิดที่ประยุกต์ ดัดแปลงขึ้น แต่มีความสอดคล้องกับข้อกำหนด	3
1.2 ด้านรูปแบบ	
- ใช้รูปแบบผิด หรือไม่ตรงกับข้อกำหนด	1
- เป็นรูปแบบที่ถูกต้อง ตรงตามที่กำหนด	2
- เป็นรูปแบบใหม่ที่ประยุกต์ ดัดแปลงขึ้นจากรูปแบบที่กำหนดให้	3
1.3 ด้านกลวิธีการนำเสนอ	
- เป็นการนำเสนออย่างธรรมดา ไม่มีสิ่งใดซับซ้อน หรือไม่ชวนอ่าน	1
- เป็นการนำเสนอที่มีการปรับแต่งให้น่าสนใจ ชวนอ่านมากขึ้น	2
- เป็นวิธีการนำเสนอใหม่ มีการเปรียบเทียบที่ดี แปลกใหม่	3
1.4 ด้านสำนวนภาษา	
- มีสำนวนภาษาที่ผิด แปลก จากระเบียบวิธีใช้ภาษา	1
- ใช้สำนวนภาษาธรรมดา ไม่ปรากฏความเป็นลักษณะเฉพาะ	2
- มีสำนวนภาษาที่เป็นลักษณะเฉพาะของตนเอง มีเอกลักษณ์	3
2. ความประณีต	
2.1 ด้านการใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการสะกดคำ	
- ใช้เครื่องหมายวรรคตอนและสะกดคำผิดมากกว่า 5 แห่ง	1
- ใช้เครื่องหมายวรรคตอนและสะกดคำผิด 3-5 แห่ง	2
- ใช้เครื่องหมายวรรคตอนและสะกดคำผิดไม่เกิน 2 แห่ง	3
2.2 ด้านการใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา	
- ใช้ถ้อยคำสำนวนไม่ตรงความหมาย ผิดหน้าที่ ไม่เหมาะสมกับรูปแบบหรือเนื้อหา มากกว่า 3 คำ	1
- ใช้ถ้อยคำสำนวนไม่ตรงความหมาย ผิดหน้าที่ ไม่เหมาะสมกับรูปแบบหรือเนื้อหา 1 - 3 คำ	2
- ใช้ถ้อยคำสำนวนได้ตรงความหมาย และหน้าที่ เหมาะสมกับรูปแบบและเนื้อหา	3

2.3 ด้านการเรียบเรียงประโยค

- เรียบเรียงประโยคไม่สัมพันธ์กัน สื่อความหมายไม่ชัดเจน 1
- เรียบเรียงประโยคสัมพันธ์กัน สื่อความหมายค่อนข้างชัดเจน 2
- เรียบเรียงประโยคสัมพันธ์กันดี สื่อความหมายชัดเจน 3

3. คุณค่าสาระ

3.1 ด้านความรู้ความคิด

- ให้ความรู้ความคิดที่ไม่เป็นประโยชน์ หรือมีน้อยมาก 1
- ให้ความรู้ความคิดที่เป็นประโยชน์อยู่บ้าง 2
- ให้ความรู้ความคิดที่เป็นประโยชน์มาก 3

3.2 ด้านอารมณ์ความรู้สึก

- สะท้อนอารมณ์ความรู้สึกได้น้อย ไม่ชัดเจน หรือไม่สร้างสรรค์ 1
- ให้ความรู้สึกที่ชัดเจน และค่อนข้างสร้างสรรค์ 2
- ให้ความรู้สึกที่ชัดเจน และสร้างสรรค์ 3

3.3 ด้านการนำไปใช้ได้จริง

- เป็นคุณค่าสาระที่ผู้อ่านส่วนน้อยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ 1
- เป็นคุณค่าสาระที่ผู้อ่านส่วนใหญ่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ 2
- เป็นคุณค่าสาระที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง 3

แนวการตอบสำหรับข้อสอบแบบเขียนตอบ

- ข้อที่ 1 ควรกล่าวถึงความเป็นมา สภาพ และสาเหตุการตายของ "ฉันท"
- ข้อที่ 2 คำสนทนาของคนทั้งสองจะต้องขัดแย้งกัน โดยที่ แต่ละฝ่ายยังคงความเป็น "คนดี" หรือ "คนเลว" ของตัวเองอยู่
- ข้อที่ 3 ควรเสนอความเห็นที่ชัดเจนว่า คนไทยมีความสัมพันธ์ด้านบวก หรือด้านลบต่อประชาธิปไตย และควรมีเหตุผล หรือตัวอย่างประกอบ
- ข้อที่ 4 ควรมีเหตุผลที่สมเหตุสมผลว่า เพราะเหตุใดจึงมอบ หรือไม่มอบให้ใคร
- ข้อที่ 5 ควรจัดหมวดหมู่ของคุณค่าจากไม้ไผ่ด้านต่าง ๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ
- ด้านศิลปะ ด้านชีวิตความเป็นอยู่ ด้านสิ่งแวดล้อม ฯลฯ
- ข้อที่ 6 เนื้อหา และคำสนทนาควรชี้ให้เห็นถึงความคิด และวุฒิภาวะของแต่ละฝ่ายได้ชัดเจน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านวิเคราะห์ร้อยกรองรูปแบบใหม่ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

- คำชี้แจง ข้อสอบมี 2 แบบ เวลา 90 นาที
- แบบที่ 1 เป็นข้อสอบปรนัย มีจำนวน 40 ข้อ ให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวโดยทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ
- แบบที่ 2 เป็นข้อสอบแบบเขียนตอบจำนวน 6 ข้อ ให้ทำในกระดาษคำตอบที่แจกให้

อ่านบทร้อยกรองต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม

1. ?   ฉัน...อยู่คนเดียว
                          พี่...เงียบ
                          แต่ไม่เหงา
                          มีเพื่อนใหม่ ๆ มาอยู่กับฉันเสมอ
                          ทุกคน ไม่พูด ไม่ดู ไม่ฟัง และ
                          ไม่หายใจ

1. "ฉัน" ในวรรคกรรมนี้" หมายถึงใคร (1.1)

- ก. พี่
ข. ศพ
ค. ปีสาย
ง. วิญญาณ

2. ข้อใดเหมาะสมกับวรรคกรรมที่มากที่สุด (3.3)

- ก. ฆาตกรรม
ข. อนิจจัง
ค. เหงา
ง. ป่าช้า

ข้อสอบเขียนตอบข้อที่ 1. ให้นักเรียนเขียนแสดงจินตนาการเล่าความเป็นมาของ "ฉัน" ในเรื่องนี้เป็นเรื่องสั้น ๆ ประมาณ 3 ย่อหน้า ย่อหน้าละ 3-5 บรรทัด (3)

2. บาดแผล (ชวีรยุทธ สาระ)

ก่อนหน้า...ไม่นาน
 สายใยแห่งหวัง...ทอสาย
 ทอดผ่านม่านมิดสีทอง
 งดงามในหัวใจ
 วัน...
 ดอกผลที่เสกด้วยหยาดเหงื่อ
 แฝงเจือพิชราย...ละสายหวัง
 ราคาของแต่ละหยาด
 ถูกกำหนดโดยใครบางคน
 กำหนดโดยใครบางคน
 โดยใครบางคน
 ใครบางคน
 บางคน
 คน

3. ข้อใดสรุปสาระสำคัญของวรรณกรรมเรื่อง "บาดแผล" ได้ดีที่สุด (1.2)

- ก. ความหวังของชาวนาอยู่ที่ราคาข้าว
- ข. มีคนบางคนได้ประโยชน์จากชาวนา
- ค. ชาวนาถูกเอารัดเอาเปรียบ
- ง. ข้าวคือชีวิตของชาวนา

4. "ถูกกำหนดโดยใครบางคน

กำหนดโดยใครบางคน

โดยใครบางคน

ใครบางคน

บางคน

คน "

ข้อความที่ยกมานี้ ตีเด่นอย่างไร (4.2)

- ก. เป็นกลวิธีการนำเสนอที่เน้นย้ำความรู้สึกได้ยอดเยี่ยม
- ข. ใช้วิธีการเล่นคำได้ดี ย้ำถึงปัญหาให้ชัดเจนขึ้น
- ค. มีเนื้อหาดี มีทั้งเหตุของปัญหาและการแก้ไข
- ง. ใช้คำง่าย ๆ น้อยคำ แต่กินความมาก

5. วรรณกรรมที่แสดงถึงอารมณ์ ความรู้สึกใดที่เด่นชัดที่สุด (4.1)
- ก. คับแค้นใจ
  - ข. สลดใจ
  - ค. เห็นใจ
  - ง. ท้อแท้
6. จุดเด่นที่แปลกและสร้างสรรค์ของวรรณกรรมนี้ คือข้อใด (5.2)
- ก. เนื้อหาความจริงที่ยังไม่มีใครเคยกล่าวถึงมาก่อน
  - ข. กลวิธีการนำเสนอและการใช้คำสรุปความคิด
  - ค. ความสอดคล้องของรูปแบบกับเนื้อหา
  - ง. การเปรียบเทียบ
7. ข้อใดคือสิ่งที่ผู้เขียนต้องการเสนอต่อผู้อ่าน (3.1)
- ก. ความรู้สึกคับแค้นใจสภาพและที่มาของปัญหา
  - ข. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับที่มาของปัญหา และแนวทางแก้ไข
  - ค. ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ไข
  - ง. ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางแก้ไข และผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น
8. บุคคลในข้อใดที่ทำให้เกิด "บาดแผล" ขึ้นโดยตรง (1.2)
- ก. เจ้าของโรงสี
  - ข. นักการเมือง
  - ค. พ่อค้าคนกลาง
  - ง. นายทุน
9. วรรณกรรมเรื่องนี้ ดีเด่นหรือไม่ เพราะอะไร (4.2)
- ก. ดี เพราะสร้างความสะท้อนอารมณ์และความรู้สึกได้ดี
  - ข. ดี เพราะเปรียบเทียบได้แปลก และเหมาะสมชัดเจนดี
  - ค. ไม่ดี เพราะใช้ภาษาและการเปรียบเทียบที่เข้าใจยาก
  - ง. ไม่ดี เพราะเนื้อหาค่อนข้างซับซ้อน มีรายละเอียดน้อย
10. การตั้งชื่อวรรณกรรมนี้ว่า "บาดแผล" เหมาะสมเพียงใด (4.2)
- ก. เหมาะสมมาก เพราะเปรียบปัญหาของชาวนาเหมือนกับบาดแผลที่ต้องเยียวยารักษา
  - ข. ค่อนข้างเหมาะสม เพราะสัมพันธ์กับคำว่า "พิษร้าย"
  - ค. ค่อนข้างไม่เหมาะสม เพราะ "บาดแผล" สัมพันธ์กับเนื้อหาของวรรณกรรมน้อยมาก
  - ง. ไม่เหมาะสม เพราะคำว่า "บาดแผล" ใช้กับร่างกาย ไม่ใช่กับความรู้สึก

11. ผู้เขียนใช้กลวิธีการนำเสนอให้สัมพันธ์เนื้อหาอย่างไร (2.2)
- นำเสนอโดยเล่าเรื่องราว และสาเหตุไปตามลำดับ
  - เสนอปัญหาโดยการเปรียบเทียบ แล้วใช้การเล่นคำสรุปความคิด
  - เสนอปัญหาพร้อมกับเหตุผล แล้วสรุปความคิดโดยใช้ความขัดแย้ง
  - เสนอปัญหาที่เป็นต้นเหตุ และใช้การเล่นคำเสนอแนะวิธีการแก้ไข
12. สิ่งที่ผู้เขียนสะท้อนออกมาได้อย่างชัดเจนมากที่สุดคือนวกรรมเรื่องนี้ คือข้อใด (4.1)
- ความรู้ความเข้าใจในปัญหาของชาวนา
  - แนวทางที่ควรปฏิบัติต่อชาวนา
  - ความรู้สึกลับแค้นใจในปัญหาของชาวนา
  - ข้อคิดในการช่วยเหลือชาวนา

3. น้ำตา

(อภิธดา สร้อยสน)

น้ำตา ... ถ้ามาพร้อมกับความสุข
ก็จงปล่อยให้มันไหล
เพื่อหล่อเลี้ยงหัวใจที่ขุ่นบาน

น้ำตา ... ถ้ามาพร้อมกับความเศร้า
ก็จงปล่อยให้มันไหล
เพื่อบรรเทาหัวใจที่บอบช้ำ

น้ำตา ... ถ้าเพื่อคนที่ทำให้เราเจ็บช้ำ
ก็จงปล่อยให้มันไหล
เพื่อชะล้างหัวใจให้แข็งแกร่งดังเดิม
แต่อย่าปล่อยให้มันไหล
เพื่อตอกย้ำความเจ็บปวดของตัวเอง

13. ผู้เขียนแสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึก หรือความคิดอย่างไร (2.1)
- พยายามทำให้ใจรู้สึกเป็นสุขกับสิ่งที่ได้ประสบ
  - รู้สึกปลงจนทำให้ยอมรับกับทุกสภาพที่เกิดขึ้น
  - มีความคิด และพยายามที่จะเอาชนะทุก ๆ อย่าง
  - ต้องการที่จะเอาชนะ และพยายามที่จะไม่ผูกพันกับอดีตที่เคยเจ็บช้ำ

4. ^{ละเว}
(จินดาวรรณ จินดา)

อยากหยุดอยู่ตรงนี้
กับวันวานที่ยังมีความสุข
กับวันสดใสที่ยังเล่นสนุก
กับความสุขอันเก่า... .. ครึ่งฉันยังเยาว์วัย
แต่ความจริง
ฉันต้องยืนหยัดสู้
จะหยุดอยู่ก็คงไม่ได้
หนทางยังอีกยาวไกล
ฉันจะต้องก้าวไป... ในโลกแห่งความจริง
ฉันยังเหลือพลังสู้
จะยังยืนหยัดอยู่... เพื่อความหวัง
ความหวังว่าคงมีสักวัน
ที่ฉันยืนอยู่ได้บนลานแจ้งของตนเอง

14. ข้อใดเป็นความหวังสูงสุดของ "ฉัน" (1.2)

- ก. หวังที่จะมีความสุขเหมือนในอดีต
- ข. ต้องการที่จะท่องเที่ยวไปในโลกกว้าง
- ค. มีพลังใจที่จะต่อสู้กับอุปสรรค
- ง. ก้าวไปถึงจุดที่สามารถพึ่งตนเองได้

15. ข้อใดสรุปสาระสำคัญของวรรณกรรมนี้ได้ดีที่สุด (1.2)

- ก. แม้จะอาศัยความหลัง ก็ต้องมุ่งหวังถึงอนาคต
- ข. พยายามที่จะลืมความหลัง เพื่อความหวังในอนาคต
- ค. หนทางอีกยาวไกล อย่างนี้ว่าอาศัยความหลัง
- ง. หากก้าวไปข้างหน้า ไม่ช้าก็ถึงที่หมาย

5. ด้วยกาลเวลา

(อริน)

เมื่อรักใคร่สักคน และรู้ว่า
 เขาไม่อาจรักตอบได้นั้น ทรมาณนัก
 แต่การจะหักห้ามความรู้สึก รัก ทรมาณยิ่งกว่า
 ความรักในยามเริ่มต้น คู่ไม่ต่างไปจาก
 ดอกไม้ตูมเต่งพร้อมจะ เบ่งบาน
 ไม่มีใครสามารถยับยั้งการผลิบานแห่งดอกไม้ได้
 นอกเสียจากการทำลาย
 ซึ่งก็ไม่มีเหตุผลใด ๆ ในการทำลายสิ่งสวยงาม
 ฉะนั้น
 เมื่อรู้สึกรักใคร่บางคน
 จงปล่อยให้ความรู้สึกนั้นเติบโตต่อไป
 ดังเช่นดอกไม้ที่ขยายกลีบดอก
 บานสะพรั่ง สดใส
 และโรยร่วงไปด้วยกาลเวลา

16. ข้อใดเป็นสิ่งที่ทรมาณมากที่สุด ตามความคิดของผู้เขียน (1.2)

- ก. รักเขาข้างเดียว
- ข. ห้ามความรู้สึกรัก
- ค. รักแล้วถูกห้าม
- ง. ความรักโรยรา

17. สารสำคัญของเรื่องนี้คือข้อใด (3.2)

- ก. ความรักเหมือนดอกไม้ที่กำลังจะบาน
- ข. รักข้างเดียว เป็นรักที่ทรมาณ
- ค. สักวันหนึ่งรักจะโรยรา
- ง. อย่าห้ามใจรัก

18. การเปรียบเทียบความรักกับดอกไม้ชิ้นตอนใดที่ผู้เขียนเห็นว่า ห้ามไม่ได้ (2.4)

- ก. เต่งตูม
- ข. ผลิบาน
- ค. โรยรา
- ง. กลายเป็นผล

19. วรรณกรรมนี้เด่น อย่างไร (4.2)
- ใช้รูปแบบได้เหมาะสมกับเนื้อหา
  - ใช้ภาษาธรรมดา เข้าใจง่าย
  - เปรียบเทียบได้ดี ชัดเจน เหมาะสม
  - มีสำนวนที่เป็นประโยชน์มาก

6. เวลา

(นิรมล พลทวี)

	คนดี	คนเลว	
		เ	คนดี
		ว	
คนเลว		ส	คนเลว
		า	
คนดี		เวลา เวลา	คนดี
คนเลว			คนเลว
	คนดี		คนดี
		คนเลว	

20. ข้อใดเป็นแนวคิดสำคัญของวรรณกรรมนี้ (2.4)

- เวลาคือเครื่องพิสูจน์คน
- ทั้งคนดีและคนเลวมีเวลาเท่ากัน
- เวลาของคนดี มีค่ามากกว่าคนเลว
- การรู้จักคุณค่าของเวลาเป็นเครื่องแสดงความเป็นคนดี หรือคนเลว

21. วรรณกรรมนี้ ผู้เขียนต้องการเสนอสิ่งใดแก่ผู้อ่าน (2.1)

- ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคนและเวลา
- ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการพิสูจน์คน
- อารมณ์ความรู้สึกพอใจในความจริง
- ข้อคิด ในการเลือกคบคน

22. คุณค่าของวรรณกรรมนี้เกิดจากข้อใดมากที่สุด (4.2)

- ก. ความสัมพันธ์ของคำกับภาพที่เหมาะสมและสร้างสรรค์
- ข. วิธีการเปรียบเทียบที่แปลก เหมาะสม และสอดคล้องกัน
- ค. การจัดลำดับความคิดที่สัมพันธ์กันของเหตุ และผล
- ง. การใช้ภาษาที่ง่าย ๆ ชัดเจน ตรงไปตรงมา

ข้อสอบเขียนตอบข้อที่ 2 ให้นักเรียนเขียนบทสนทนาของคนสองคน คนละ 3-5 ประโยค โดยที่บทสนทนาสามารถแสดงถึงความเป็น "คนดี" หรือ "คนเลว" ของผู้พูด ได้ชัดเจน (2)

7 - ?	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน
(จำง แซ่ตั้ง)	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน
	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน
	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน
	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน
	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน
	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน
	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน
	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน
	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน
	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน
	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน
	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน
	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน
	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน
	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน
	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน
	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน	ประชาชน

23. ควรตั้งชื่อวรรณกรรมนี้ว่าอย่างไร (3.3)

- ก. ประชาธิปไตย
- ข. ประชาชน
- ค. รัฐธรรมนูญ
- ง. ประเทศไทย

24. ควรใช้วรรณกรรมนี้ช่วยปลูกจิตสำนึกของบุคคลในข้อใด (3.1)

- ก. เยาวชนคนรุ่นใหม่
- ข. นักการเมือง
- ค. ทหารที่ชอบบปฏิวัติ
- ง. คนไทยทุกคน

26. ผู้เขียนใช้กลวิธีเสนอความคิดอย่างไร (2.4)

- ก. ใช้ขนาดตัวอักษร และการเรียงลำดับคำเสนอความคิด
- ข. สร้างภาพด้วยถ้อยคำที่มีความหมายตรงกับภาพ
- ค. ใช้คำเพียงคำเดียว มาเขียนซ้ำๆ ย้ำความคิดให้รุนแรงขึ้น
- ง. ใช้คำและภาพที่สัมพันธ์กัน ย้ำเจตนาให้ชัดเจนขึ้น

27. ผู้เขียนมีเจตนาอย่างไร (3.1)

- ก. แจ้งความรู้สึกให้ทราบ อย่างตรงไปตรงมา
- ข. ประชดประชันให้ได้คิด ได้เข้าใจในความรู้สึก
- ค. แสดงออกถึงความรู้สึกที่เคียดแค้น
- ง. ขอร้องให้เห็นใจและเข้าใจความรู้สึก

ข้อสอบเขียนตอบข้อที่ 4 หากไม่มีบรรทัดสุดท้าย นักเรียนจะมอบบทร้อยกรองนี้ให้ใคร
ให้อธิบายเหตุผลประกอบ ประมาณ 3-5 บรรทัด (3)

9. กล้วยหาย

(วัฒน์ วรรลยางกูร)

บ้านฉันอยู่ซอย	ชื่อซอยต้นกล้วย
ข้างบ้านมีลิง	ลิงชอบกินกล้วย
ลิงอยู่ในสวน	สวนไม่มีกล้วย
ก่อนนอนทุกวัน	ฉันชอบกินกล้วย
ฉันมีเงินใช้	ฉันใช้ซื้อกล้วย
ซื้อมาหิวใหญ่	แขวนไว้กินกล้วย
เข้าออกทำงาน	ทำงานแลกกล้วย
กลับมาตอนเย็น	ไม่เห็นมีกล้วย
ตาสายท้องหิว	ฉันหิวหากกล้วย
ค้นหาเห็นลิง	ลิงถือหิวกล้วย
ฉันโมโหลิง	เตะลิงแย่งกล้วย
โมโหเสียแน่	มีแต่เบรลือกกล้วย
ฉันรู้ความจริง	ลิงเบล่ากินกล้วย
เพื่อนบ้านหลายคน	เห็นคนลักกล้วย
เป็นคนซุกดิน	ไม่ชอบกินกล้วย
ลูกเล็กของเขา	กินข้าวบดกล้วย
เขาเป็นคนจน	จนไม่มีกล้วย
ลูกเล็กหิวนัก	เขาจึงลักกล้วย

28. "เขาเป็นคนจน   จนไม่มีกล้วย
ลูกเล็กหิวหนัก   เขาจึงลักกล้วย"
ข้อใดไม่สอดคล้องกับข้อความที่ยกมานี้ (1.1)
- เขา ไม่เห็นทางแก้ปัญหาอย่างอื่น
  - เขา ต้องรับผิดชอบ
  - เขา มีนิสัยลักขโมย
  - เขา จนมาก
29. เรื่องนี้มีการนำเสนออย่างไร (2.4)
- ใช้ถ้อยคำและ เนื้อหาที่น่าขบขันแล้วจบหักมุมด้วยความเศร้า
  - นำเสนอปัญหาและที่มาของปัญหาตามลำดับ
  - เสนอรายละเอียดมากจนผู้อ่านหลงทาง
  - ใช้ถ้อยคำเคียดแค้นความคิดที่ต้องการเสนอ
30. แนวคิดสำคัญของเรื่องนี้ คือข้อใด (3.2)
- กล้วยเป็นอาหารจำเป็นของคนจน
  - ลูกเล็ก ๆ ของคนจนต้องกินข้าวบดกล้วย
  - คนจนทำงานเพียงเพื่อให้มีอาหารเท่านั้น
  - ความจนอาจทำให้บางคนต้องกระทำผิด
31. "เข้ออกทำงาน ท้งานแลกกกล้วย" มีความหมายเชิงอุปมาอย่างไร (2.3)
- ทำงานหนัก
  - รายได้น้อย
  - ถูกเอาเปรียบจากการทำงาน
  - งานที่ไม่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถ
32. "เป็นคนซุกคิน" มีความหมายเชิงอุปมาอย่างไร (1.1)
- เป็นคนโง่ ไม่มีการศึกษา
  - ขาดความรู้ ใช้แรงงาน
  - เป็นเกษตรกร ที่ขยัน
  - เป็นคนรับจ้างซุกคิน

11. ข้าวหลาม (มนสิวี สุระบุตร)

หอมข้าวกรุ่นอ่อนไอนีในกระบอก
กรอกกะทิฉ่ำงามน้ำตามเรียงร้อย
เกลือสักหน่อยค่อย ... ค่อยมารวมกัน
ก่อกองไฟ

น้ำกระบอกไผ่มารายล้อม
กลิ่นข้าวหอมกลมกล่อมกะทินั้น
รอข้าวอ่อนฉ่ำสุกคลุกเคล้ากัน
ในเช้าวันฤดูหนาวมาเยี่ยมเยือน

ไฟเผากระบอกไม้จันทน์กรียมไหม้
บอกผิวไผ่ให้เหลือเพียงนวลขาว
ข้าวอ่อนกรุ่นในกระบอกยาว
ยามหนาวเผาข้าวหลามรอบกองไฟ

33. ข้อใดเหมาะสมกับลักษณะการเรียบเรียงวรรณกรรมนี้มากที่สุด (2.3)

- ก. แปลกใหม่ ให้คุณค่า
- ข. ง่าย ๆ แต่งงดงาม
- ค. เขียนเล่น ๆ ก็เป็นกลอนได้
- ง. ละเอียดย ประณีต ถึงขีดคุณภาพ

34. ข้อใดสรุปสาระสำคัญของเรื่องได้ครอบคลุมมากที่สุด (1.2)

- ก. ส่วนประกอบต่าง ๆ ของข้าวหลาม
- ข. เทคนิคและวิธีการเผาข้าวหลามให้มีรสชาติ
- ค. ขั้นตอนและความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการเผาข้าวหลาม
- ง. คุณค่าและประโยชน์ที่ได้จากการเผาข้าวหลาม

35. วรรณกรรมนี้ให้ความรู้สึกใดได้ชัดเจนที่สุด (4.1)

- ก. อบอุ่นเป็นสุขใจกับสิ่งที่เกิดขึ้น
- ข. อิ่มใจ ในผลงาน
- ค. ภูมิใจในความสำเร็จ
- ง. ชื่นชมในวิธีการ

ข้อสอบเขียนตอบข้อที่ 5 ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิด หรือจินตนาการเป็นเรื่องราว

ในหัวข้อเรื่อง "คุณค่าของไม้ไผ่" จำนวน 3 ย่อหน้า ย่อหน้าละ 3-5 บรรทัด (1)

12. เด็กกางร่ม

(ศักดิ์ศิริ มีสมบัติ)

ฟ้าคลั่งเกรี้ยวกราด
 ผนสาครเม็ดคม
 เด็กน้อยกางร่ม
 อ้อมเจ้าสามสี
 เดินฝ่าสายฝน
 อีกคนขอเข้า
 สองคนกางร่ม
 แบ่งกันหลบฝน
 อีกคนขอเข้า
 เบียดกันหลบฝน
 เอ้า...อีกคนขอเข้า
 ยิ้มแย้มแจ่มใส
 ยอไปยอมา
 เซฮาเลียงลั่น
 เบียดกันทั้งสี่
 โอ้เด็กน้อยเอ๋ย
 เป็นห่วงเป็นใย
 เพียงกางร่มไว้
 ให้เจ้าสามสี
 มันร้องเหมียวเหมียว
 เหลียวดูหน้านั้นที่ หน้าันที่

36. แนวคิดสำคัญของเรื่องนี่คือข้อใด (3.2)

- ก. เด็กมีความรักความสามัคคีกัน
- ข. เด็กมีความเอื้อเฟื้อต่อเพื่อน
- ค. เด็กเมตตาภรรยาต่อสัตว์
- ง. เด็กไม่มีความเห็นแก่ตัว

37. ร่ม ที่เด็กใช้ในเรื่องนี้เหมาะกับเด็กกี่คน (1.2)

- ก. คนเดียว
- ข. ไม่เกิน 2 คน
- ค. ไม่เกิน 3 คน
- ง. 4 คน

38. คุณธรรมของเด็ก ๆ ที่เด่นชัดที่สุด คือข้อใด (3.1)

- ก. ความอดทน
- ข. ความสามัคคี
- ค. ความมั่นใจ
- ง. ความเสียสละ

39. อะไรคือสิ่งสำคัญที่สุดที่ทำให้เด็ก ๆ มีความสุข (3.1)

- ก. ความสนุกสนานจากการเดินเบียดกันหลบฝน
- ข. การที่ได้ปกป้องเจ้าสามสีไม่ให้เปียกฝน
- ค. การที่ได้แบ่งร่มกันใช้ แต่ต่างก็เปียกฝน
- ง. การได้ความชุ่มเย็นจากการเปียกน้ำฝน

40. วรรณกรรมเรื่องนี้ผู้แต่งมุ่งเสนอสารในข้อใดแก่ผู้อ่านมากที่สุด (4.1)

- ก. ได้ทราบเรื่องราวที่ผู้เขียนพบเห็นอย่างชัดเจน
- ข. รับทราบความรู้สึก และความคิดเห็นของผู้เขียน
- ค. ได้แนวทางที่จะนำไปปฏิบัติต่อเด็ก ๆ และสัตว์ต่าง ๆ
- ง. ได้ข้อคิด คดีเตือนใจ จากคุณธรรมของเด็ก ๆ

ข้อสอบเขียนตอบข้อที่ 6 ให้นักเรียนเขียนบทสนทนาระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ ฝ่ายละ 3-5 ประโยค โดยเนื้อหาของบทสนทนานั้นแสดงให้เห็นความแตกต่างทางความคิดของเด็กกับผู้ใหญ่ (2)

ประวัติผู้วิจัย

นายดำรง ญาณจันทร์ เกิดวันที่ 1 กรกฎาคม 2497 วุฒิการศึกษา การศึกษาระดับบัณฑิต (กศ.บ.) เกียรตินิยมอันดับ 2 จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน (มหาวิทยาลัยบูรพา ในปัจจุบัน) เมื่อ พ.ศ. 2520 เข้าศึกษาต่อในสาขา วิชาศึกษาศาสตร์ แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน มัธยมศึกษา (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ปีการศึกษา 2536 ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่ง อาจารย์ 2 ระดับ 6 โรงเรียนนางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา